

Nº. 65.

**De prijs der Advertentie is ZESTIG duiten voor de Vijf Woorden.
Bij eerste of meerdere herhaling DERTIG . . .
Behalve het Zegel voor den Lande.
Advertentien kunnen worden aangenomen tot ELF ure's voormiddags.**

Donderdag 28 Augustus, of 's lands werf, door John Pryce & Co.

BATAVIA, den 9 Augustus 1856.

BATAVIA, 9 Augustus 1858.

(1895)

— Mijn eigendom? ... o zeker, tot ik het *vergeet*, was het antwoord. En dat zal spoedig *gebeuren*, dus dra ik weet wat mij de eer geeft...” Hij zag op en bij den schijn der lamp herkende hij *eenen grooten* forschen man, met *eenen stok in de hand*. Zonder heugelaat in het *minut* te *vertrekken*, staarde de vreemdeling hem aan en *vraag eindelijk*: „Gij kent mij wel niet? — Neen, ik *geloof het niet*, hernam de kleerma

Op de Vendutie van 15 Augustus 1856,

aan de kleine boom, zal worden door B. J. Laon worden verkocht:
eene partij wolle wederstukken, als hemden, bors-trokken, onderbroeken, rijskokers en kousen, voorts eenige soorten baad, beddengoed, pikels, gewasde kapok, benevens eene partij dranken, bestaande in kisten wijn, bier, brenster op heide en halve flesschen; rijnwijn, mader en zijn in Heschien, Macassar olie, atangie, pinang radja, sago, arrowroot en Amerikaansch meel in blikken enz. (1894)

Op de Vendutie van Vrijdag, den 15 Augustus, aan den kleinen Boom, zal alsnog worden verkocht:

Een Stel Nederlandsche Maten van af 10 Nederl. Kannen tot een Maatje. (1911)

Vendutie

Op Maandag den 18 Augustus 1856,

wegens vertrek ten huize van den Heer J. M. Regel Passer, Sepin, weg naar Cramat, door Vaupel & Co., van Wagens, als Vis à Vis, Tentwagen, Palanquin en Tourwagen, zeer goede en hardlopende Wagenpaarden, een fraai en goed gedresseerd Rijpaard, Engelsche Teigen, Zadel, etc. benevens deszeifs goed onderhouden inboudel, bestaande in Mahoniehouten Kleerkasten, Banken en Stoelen, Volaires, Wipstoelen, Toiletten, Wapetafels, Spiegelkasten, Secretaires, Consoles, Tafels met marmerenbladen, Buffet, ijeren en houten Ledikanten, als mede goede Lampen en Stolpen, een staande Klok met Speelwerk, goede Pendules, Spiegels en Schilderijen, een ijeren Brandkast, Kanarienvogels in kooijen, een Assortement Zilver-, Pleet-, Glas- en Kristalwerk, Keukengereedschappen en restant Dranken, Sappetten en Alutiven, eene aanzienlijke partij Bloemen in potten, als mede eene Billardt afel, oompleet, en eene voor dit klimaat expresselijk vervaardigde Piano uit de fabriek van P. de Ruijter te Breda. Alles Zondag den 17 voor een ieder te bezichtigen. en ten 11 ure precies het huis thans door ZEd. bewoond, Buurj. Weltevreden, Blok M., Deel 3, Sectie IV, No. 71, in de verponding geregistreerd sub. No. 4203, en getaxoerd op f 20,000, intusschen uit de hand te koop onder zeer aanneembaren voorwaarden, adres Vaupel & Co. Geene bijgebragte goederen zullen worden aangenomen. (1942)

Vendutie

op Maandag den 18 Augustus 1856,

voor het Commissiehuis van John Pryce & Co. van eene groote partij beschadigde en onbeschadigde lijnwaden, gaten, eene factuur beschadigde lampen, circa 100 pils beschadigde Koffij, 100 kates Louwif, 25 kates gedempt Zwartiel, 15 kates Verf, 3 vaten Verma en verder van eenen getuigden kottor liggende in de Grote Rivier enz., enz. (1948)

Op de Vendutie van Maandag den 18 Augustus 1856,

zullen alsnog worden verkocht:
30 balen inhoudende 9200 beschadigde Goenie-zakken. (1949) JOHN PRYCE & Co.

De Verkoop der Goederen,

afkomstig van het Instituut te Herwijnen, en breeder omschreven in den Java Bode van 19, 22 en 26 Julij, zal geschieden ter hoofdplaats Buitenzorg, op Maandag den 18 Augustus eerstkomende. Daags te voren aldaar te bezien. (1917)

Vendutie

Op Dingsdag 19 Augustus 1856, voor het woonhuis van den heer Lecouteux, photographist op Noordwijk, door van Slooten, Morgan & Co.

van zeven fraaie paarden, bestemd geweest toe het alhier opgetichte Cirque-Olympique, waarvan 5 Plean-gier paarden en 2 Macassaren allen goed gedresseerd, voorts nog twee spannen wagenpaarden, wagens, meubelen, eenige kledang, een stal voor 4 paarden eene mabege van binnne met atap gedekt enz. Daags te voren voor een ieder te bezichtigen. (1946)

Op de Vendutie van Woensdag 20 dezer, zullen worden verkocht:

diverse beschadigde en onbeschadigde Lijnwaden, Engelsche Geldtrommels met patent sloten, Goeniezakken, verschillende voorwerpen van marmer, dames-necessaires, roode wijn in kisten, enz. (1947) VAN SLOOTEN, MORGAN & Co.

Hout-Vendutie

te Cheribon. Op Zaturdag den 30 Augustus 1856, door M. Blok

van eene groote partij Diverse djatie houten bal-ken. (1913)

Op eenen door het veududepartement nader te bepalen dag,

zullen de ondergeteekenden in een der recherchepak-huizen aan den kleinen Boom, publieke verkooping houden van den geborgen inventaris en andere goederen, afkomstig van het hier ter reede afgebrande schip Robertus Hendrikus, alsmede van het wrak, zoo als hetzelfde ter reede is liggende. (1943) VAUPEL & Co.

HAANTJES BIER,

met geteekende Etiquettes, volgens annonce in de Java-Bode dd 4 Junij li. No. 45, pas aangebragt per Abel Tasman. Verkrijgbaar bij (1925) ABEELLEN, DENNISON & Co.

E. Rinchon heeft pas ontvangen:

Witte en gekleurde geborduurde damesjaponnen met strooken, geborduurde chemisetten, gekleurde tarlalaan, wit effen neteldoek, enz., enz. (1941)

BATAVIASCHE VLOERTEGELS,

bij (1939) ABEELLEN, DENNISON & Co.

OP NIEUW ONTVANGEN: Eene Groote Party Bengaalsche Heeden

bij (1910) S. D. BRANDON, in de Stad en op Rijswijk.

De Magazijnen van S. D. BRANDON in de Stad & op Rijswijk.

Zijn weder op nieuw voorzien van de nieuwste Heeren Mode Artikelen. Uitrustingen voor vertrekkende en aankomende per-sonnen worden in den tijd van 2 maal vier-en-twintig uren, tot de minst mogelijke prijzen geleverd. Voor Heeren Ambtenaren, Militairen en Marine Offi-cieren, zijn alle de Uitmonsteringen, in groote hoeveel-heid voorradig. (1900)

Verkrijgbaar bij

P. W. HORNUNG te Rembang en

A. F. HORNUNG te Toban!

Puik A.V.D.L. Bder, spetemelksche en kom, Haden, Hahmen, Saucijs de Cologne, Sardijnjes, Eng. Bok-kems, Haring, Anchovis, gezouten Vleesch, Lengvisch, Eng., Franche en Holl. Zuren, Eng. en Franche Mosterd, Olijven, Cappertjes, diverse Provisies in blik-ken, Holl. Banketten, Suikerwerk, Amerik. Beschuiten in soorten, Amerik. Meel, Chocolade à la Vanille, ge-droogde Appelen, Peren, Franche Pruimen, Tafelro-zijnen, Tafelamandelen, Sant. Krenten, Macaroni, Ver-miselli, Rozenwater, Rozenolie, Vanille, Puik Cham-pagne, Franche roode Wijn, goede Vatwijn, fijne en gewone Rijnwijnen, Madera 1e en 2e soort, echte John Alb. en goede Vleesch, Goghwa, Seltzerwater, A.V. Gene-ver, Pommeransen, Maag- en ande Bitter, zwarte en roode Bessen Genever, Fockinck's en andere Likeuren, gesorteerde Samarangsche en Franche Siropen, Bep-ermuntkoekjes, Waskaarsen, Eng. Staande- hang en Kan-toor Lampen, Schilderijen, Spiegels, fijne en gewone Speelkaarten, afgesneden en onafgesneden Holl. Papier, Post en Billetpapier, porcelainen Pomp en andere Inkt-kokers, Enveloppen, Gordijnengoed, Franjes, Laken, in soorten, katoenen en zijden Parapluies, Jacen, en doerias Chitsen, wit Linnen, Madapolams, Stolpen in soorten, Servettengoed en Tafellaken, Tafelkleeden, gekleurd Damast, Manilla Sigaren No. 2 en 3, Strooheo-den, Wijn- Bitter- Likeur en Bierglazen, Jagtgeweren, Jagtgereedschappen, Sla-, Castor-, Terpentijn- en Lijn-olie, Farinierhoeden, Jassen en Broekengoed, Speelgoed, losse en gezette Juwelen, enz., enz. (1922)

Een soliede Handchaie, voor een en twee paarden. Te bevragen en te bezig-tigen bij

(1920) SCHREUDER, te Buitenzorg.

Onharige Padie à 2½ duit per pond bij den Djoeragan van het land Struiswijk (1896) OEMAR.

Een Huis op Noord-wijk, zeer geschikt tot uitoefening eener Toko. Adres (1888) LE COUTEUX.

Met primo September, we-gens vertrek het Huis op Koningsplein (hoek kampong Scott) bewoond door den heer Steel. (1907) WALSHE, Kampong Scott.

Ad 6 pCt. op eerste hypotheek wordt verzocht f 30,000,— à f 40,000,—.

Informatien bij (1908) Mr. H. BETH.

231ste Nederlandsche Staatsloterij. Bestellingen op Loten in deze Loterij worden uitge-voerd à f 85,— per lot, vooruit te voldoen. Later wordt de prijs tot f 100,— verhoogd. (1926) H. M. VAN DORP. BATAVIA, Julij 1856.

Wordt gevraagd. Een KLERK, een vlugge hand schrijvende. Adres (1935) VAN HAREN NOMAN & KOLFF.

Een Jufvrouw van fatsoenlijke familie wenschte zich, gaarne geplaatst te zien tot het verzorgen en leeren van Jonge kinderen. Tot nadere informatie gelieve men zich Franco onder-lever. A te adresseren aan den uitgever dezer Courant. (1932)

ker. Ik heb de deurswaarder Buller, de andere heer is mijn geregtelijke volmagt. Gij zijt kisteren bij ver-stek veroordeeld. Met wieselzakken is geen gekochten bin-nen vier-en-twintig uren wordt het vonnis ten uit-voer gelegd. Is dat alles wat gij heest?
— Dat is alles, antwoordde Zilverman.
— Maar dat is niets om de schuld te dekken. — Hebt gij anders niet? geen geld of geldwaarde?
— Ik heb niets meer.
— Maak u dan geroed?
— Gereed? waartoe.
— Ik moet u medenemen. Er is arrest op uw per-sonne verpakt en door het geregt toegestaan, bij niet voldoening.
— Medenemen? riep Zilverman uit. Ik — ik zal me-degaan.
— Naar de gevangenis. Maak geen lange wetten. beot de deurswaarder hem barch toe. Maar de uitdruk-king van vertwijfeling en diepen kommer op het bleek-gelaat van den Armen kleermaker scheen hem tot medelijden te stemmen. Gij zijt toch niet ziek? vroeg hij.
— Neen. ik ben niet ziek meer.
— Maar dem, prevelde Buller in den baard, geërgerd dat zijn weuk niet werd hegrepen. — Ja, dan helpt het niet, verzogde hij, ik kan het niet veranderen. Ver-voeg u bij dien heer, van hem haagt het af.

Nu eerst zag de kleermaker naar den kameraad van den geregtspersoon om, en daar stond hij aan de deur in zijnen spaanschen mantel — geene schaduw, neen. Werder in persoon. Gramschap en verontwaardiging maakten zich van Zilverman meester. Anders was hij altijd zachtzinnig, lijdzaam, had geen mensch met op-zet gekrenkt, thans was het met geduld en toegevend-heid voorbij. Zweet stond op zijn brandend voorhoofd, en toen hij op den zijken, van zijne magt misbruik makenden man wilde aanvliegen, week deze achteruit, en zeide:
— Als gij verstandig wikt zijn, Zilverman, wil ik u nog goed doen. Nog wal ik het en ben daarom tot u gekomen.
— Gij? gij! riep de kleermaker, zijne vuist toon-nende. Wat gij verstandig noemt, is niets dan schan-de en oer. Al moest ik mijn leven lang aan ketens gekleesterd zijn, ik zou u niets willen verzoeken.
— Dat zullen wij afwachten, antwoordde de ander, met de gramschap zijner tegenpartij spottende. Hond u niet langer met hem op! vermaande hij den deurs-waarder. Neem in beslag wat voorhanden is, en voer hem naar den kerker.
— Maar nog ben ik meester hier, en dit is mijne woning, viel Zilverman in. Daar is de deur; en als gij niet gaat, zal ik er u uitwerpen!
— Hij rukte de deur open, en ofschoon Werder niet

van de zwaksten scheen, waren de blikken van den bleeken, tengeren kleermaker toch zoo vol betekenis, dat de ander het geraden oordeelde zich vrijwillig te verwijderen. Wij zullen elkander zoo spoedig niet we-derzien, zeide hij op eenen afstand. Maar nu op de hand zal ik intusschen de moedige zorg dragen, en gij zult zoo van niet worden gevat. (Tot den deurswaar-der:) Er worde niets misgezonderd, ook van de kermis-geschenken, die hij ingekocht heeft, hij heeft zelf ver-klaard, dat zij zijn eigendom zijn.
Dit zeggende, vertrok hij, en Zilverman liet het hoofd op de borst sinken. Zijn toorn was voorbij, slechts kommer en zorg waren achtergebleven. Hij zette zich onverschillig op eenen stoel neder, terwijl de ambte-naar het weinige, dat voorhanden was, opschreef en vragen aan hem rigtte, welke hij kortaf met ja of neen beantwoordde. Spoedig was hij daarmede geroed en stak papier en potlood in den zak.
— En nu voorwaarts! sprak hij. Als men het goede verwerpt, moet men het kwade voor lief nemen.
— Ja, ja! antwoordde Zilverman; het is niet anders. Moed moet men hebben;
— Dien moet gij hebben, hernam Buller, want los laat die u niet, zpoolang hij maar eenigzins kan; ik ken hem. En aan plagerijen zal hij het niet laten ont-breken. Na eenigen tijd betaalt hij niet meer, dan laat men u loopen; maar naauwelijks hebt gij huisvertoefing

Théâtre Français de Batavia.
Direction de MM. VAN KINSBERGEN et Ad. POTIER.
Avec l'autorisation de M. le Résident de Batavia.
Vendredi, 15 Août 1856.

Représentation du 4me mois de l'abonnement de la 2me année.

OTHELLO.

Au deuxième acte: DANSE.

Lundi, 25 Août 1856.

Abonnement Courant.

Si j'étais Roi!
Opéra.

Le Spectacle commencera à Sept heures précises.
(1930)

Waarschuwing.

Vernomen hebbende, dat er langs de deuren diverse artikelen, als: Saucijs, Zuren en Confituren, door bedienden op naam van Mevrouw Tenté worden verkocht, zoo geeft de ondergeteekende het publiek kennis, dat zulke geheel bezijden de waarheid is, daar H.E.d., sedert 1851 niets meer langs de deuren te koop heeft laten aanbieden.

(1928) J. F. TENTÉ.
BATAVIA, 12 Augustus 1856.

Lees Hier!

Tot uitbreiding van een zeer wettigende zaak, wordt verlangd een ASSOCIÉ, met f. 12,000 kan aanbrengen.

Nadere inlichtingen bij
(1919) H. M. VAN DORP.

De ondergeteekende verzoekt beleefdelijk al degenen, die iets van hem te vorderen hebben of aan hem verschuldigd zijn, daarvan zoo spoedig mogelijk opgave of betaling te doen.

(1918) Dr. A. L. GASTMANN.

Wordt verlangd een DAME, ter begeleiding en verzorging van eenige kinderen, op den overtocht naar Europa per overlandmail van October aanstaande.

Men gelieve zich te adresseren onder lett. B., bij den heer

(1921) H. M. VAN DORP, te Batavia.

Een gepensionneerd ambtenaar, gedurende de laatste 18 jaren van zijn dienstdienst, onafgebroken bij verschillende culturen en vroeger bij het administratieve werkzaam geweest, nog vol kracht en lust tot arbeiden, biedt zich aan om op billijke voorwaarden de administratie van een land, een suikerfabriek of ander etablissement van landbouw te aanvaarden.

Adres onder lett. W. aan het postkantoor te Madinah.
(1918)

Wordt Gevraagd

Voor een reis naar Europa, een bekwaam **BOEKHANDELKUNSTEN**.

Adres bij den heer
(1944) H. M. VAN DORP.

gevonden, of hij laat nader ophelderen en zoo gaat het een jaar lang voort. Gij komt aan, maar niet weder uit de glende.

Dit de ellende zou ik niet komen! klagde de arme kleermaker. Ja, ja, ik geloof het, ach! Hij haalde diep adem, en een sombere lach verspreidde zich op zijn gelaat.

Neem uwen hoed, wij zullen de deur sluiten. Den sleutel houd ik en plak deze strook papier op het slot.

Opdat niemand de schatten weghale! merkte Zilverman met verachting aan. Het is fraai; ik wil helpen; maar dat, de doek, is voor mijn meisje.

Hand weg! zelde Buller; u behoort niets meer toe, geen raad, geen vraag! Waarom hebt gij niet gezegd, dat gij niet zijt P. vervolgde hij zachtter. Waarom verklaart gij dan den doek gekocht en betaald te hebben? Nu is het te laat; en daarom, voorwaarts! en moed gevat. Het is bovendien zoo kwaad niet in het huis; goed gezelschap. Ik zal wel zorgen dat gij persoonlijk gehuisvest wordt.

Het is niet kwaad! neen, het is voltrekt niet kwaad, antwoordde Zilverman. En het helpt niet, men moet er maar niet aandanken. Laat ons gaan, het wordt hier te benauwd.

In korten tijd was het voorgeschrevene verrigt. Zilverman ging de kleermaker naast zijn forsoen kame-

NORTHERN ASSURANCE COMPANY
OPGERIGT IN 1836
voor Brand- en Levensverzekeringen,
Kapitaal 1.259.760. Pd. St.
De ondergeteekenden, benoemd zijnde tot agenten van voornoemde maatschappij voor Java en de omliggende Nederlandsche Bezittingen, zijn thans bereid om aan verzoeken ter verzekering gevolg te geven.
(1929) MORGAN, MELBOURN & Co.
BATAVIA, 5 September 1855.

Voor een reis naar Europa wordt gevraagd, een bekwaam **Scheeps- doctor.**

Adres bij den Boekhandelaar

(1912) H. M. VAN DORP.

Gevonden.

Een Sleutel van een geld- of brandkist. Dezelve is terug te bekomen bij den heer J. P. Brodie in de Handelsvereniging te Batavia, tegen teruggave der kosten van deze Advertentie.
(1901)

Door het plotseling vertrek naar Europa neemt de Ondergeteekende langs dezen weg afscheid van zijn vrienden en bekenden, latende de zoo dringende omstandigheden het hem niet toe, een ieder een hartelijk en welgemeend vaarwel in persoon toe te wenschen.

BATAVIA, 9 Augustus 1856.

(1907) THOMAS BONHOTE.

Stereoscopen

met Daguerreotype Platen op Glas, waaronder de prachtigste Gezigten van Parijs en Omstreken, (gekleurd en doorschijnend); antieke en moderne Standen, enz.

Ontvangen bij

(1934) VAN HAREN NOMAN & KOLFF.

Les brochures de
Othello et Si j'étais Roi!

se vendent à f 1 ohes

(1945) VAN HAREN NOMAN & KOLFF.

Augustus 1831.

Het Metalen Kruis.

Naam- en Ranglijst der Leden, opgedragen aan de Deelgerechtigden tot het dragen van het Metalen Kruis, f 4.

Schutters Eereteekenen

van den Hof-Juwelier de Meijer te 's Hage, te bekomen bij

(1904) VAN HAREN NOMAN & KOLFF.

VERTREKKENDE PERSONEN.

L. C. A. C. de Roach, verlaat Java voor eenigen tijd; M. S. du Puy is zijn gemagtigde.
(1897)

Jac. Boon en Familie naar Padang.
(1903)

Het Vertrek der Stoomboot **LANGAN LAMONGAN**, is bepaald als volgt:

Van Batavia naar Samarang

op den 5, 15 en 25 van iedere maand, en

Van Samarang naar Batavia

op den 10, 20 en 30 van iedere maand.

Nadere inlichtingen te bekomen bij

(1927) MACLAINE, WATSON & Co.

raad, die hem vertelde dat hij spoed maakte om naar huis te komen, want zijn vrouw, kinderen en sluiters wachtten ook op den kerstboom. Hun vregging dwars over een groote markt, door de levendigste straten, en welk een leven heerschte alom! Duizend heldere lichten brandden, een vrolijk gewoel was overal op te merken, schitterende winkels waren met menigzamen opgevuld; op aller gezigten was opgeruimdheid en vrolijke verwachting te lezen. Hier en daar zag hij door de groote spiegels, en elke jeugdige gestalte daarbinnen herinnende hem aan Doortje. Alles klonk hem voor den geest: hoe zij aanvankelijk hem zou verwachten, later onrustiger, met toenemende boerzucht, dadelijk vol angst en vrees. Hij zag Doortje door de deur en in het nachtelijk uur hoorden om hem op te zoeken en niet te vinden, en als zij aan laatste zijde lot zou vernemen, wat dan, ja wat dan? Maar een boesweten, alle menschen en bekenden op haar indering, om van den man af te zien, die om schuld in den kerker zat; en zij... Neen, riep hij bemoeid, hij doet het toch niet; zij blijft mij trouw; zij weet dat ik niet slecht ben; en ik wil het vorderen, wil het dragen, wil niet in het stof kruipen. Hoed, goed, Hendrik! Zoo ging hij geroost verder en overwoog wat te doen. Den deurwaarder wilde hij niet verzoeken naar zijne geliefde te gaan en haar de zaak mede te deelen, ofschoon hij er na aan toe was, en Buller het

Passage naar Nederland
wordt nog aangeboden met het nieuw gebouwd Nederl. schip **CORNELIA**, Kap. Schagen van Leeuwen, voerende eenen bekwaamen Doctor, om Zaterdag den 18den dezer te vertrekken.
Reflecterenden adresseren zich bij
(1931) DE WEERDT, RUYL & Co.
BATAVIA, 13 Augustus 1856.

Om spoedig te vertrekken, wordt voor passage naar Nederland aangeboden het Nederl. schip **JAN VAN GALEN**, Kap. P. M. de Boer, zijnde voor den overvoer van passagiers zeer goed ingerigt.
Voor informatie adresseere men zich bij de Agenten,
(1937) VAN OMMEREN, RUEB & Co.
BATAVIA, 13 Augustus 1856.

Passage naar Nederland
Met het welbekend extra Snelzeilend Ned. Barkschip **ZES GEZUSTERS**, gevoerd door J. M. de Boer, wordt passage naar Nederland aangeboden.

Dit schip, varende een getaximeerd doctor voor den overvoer van Passagiers behoorlijk ingerust, mag wegens deszelfs ruimte en uitmuntende inrigtingen ten sterkste worden aanbevolen hebbende behalve eenige hutten op dek, een gezonken kajuit alderdoelmatigst en speciaal ingerigt voor een familie.

Het vertrek is bepaald in het begin der volgende maand. Informatie te bekomen bij

(1940) MACLAINE, WATSON & Co.

BATAVIA, 13 Augustus 1856.

Voor Passage naar Nederland

wordt aangeboden het snelzeilend en voor den overvoer van passagiers bijzonder goed ingerigt Nederl. schip **GOVERNEUR GENERAAL ROCHUSSEN**, gevoerd door Kapitein G. Lamer, hebbende een bekwaamen geneesheer aan boord.

Voor informatie adresseere men zich te Soerabaya bij den gezagvoerder en alhier bij de Agenten.

(1938) VAN OMMEREN, RUEB & Co.

BATAVIA, 13 Augustus 1856.

Voor Passage naar Nederland

bestaat nog gelegenheid met het Ned. fregatschip **GENERAAL BARON VAN GEEN** kap. G. Rotgans, om tegen het einde dezer makend van hier te vertrekken, zijnde dit schip van een baewamen scheepsdoctor voorzien en uitmuntend geschikt voor passagiers.

Adres bij de agenten

(1892) DE WEERDT, RUYL & Co.

Augustus 1856.

Passage naar Nederland

wordt aangeboden met het gunstig bekende Nederl. fregatschip **PALEMBANG** kap. J. Meekstra, varende een getaximeerd scheepsdoctor en bijzonder goed ingerigt voor families en wel afzonderlijke personen. Dit schip zal tegen het laatst dezer maand alhier tot vertrek gereed zijn.

Adres bij de agenten

(1891) DE WEERDT, RUYL & Co.

9 Augustus 1856.

Passage naar Nederland

wordt aangeboden met het Nederl. fregatschip **ZEELAND**, Kap. W. P. Mascwinkel, vroeger gevoerd door Kap. F. de Winter.

Hetzelve heeft eenen bekwaamen doctor en is sedert langen tijd genoegzaam bekend, waardoor verdere aanbevelingen overbodig zijn.

Het vertrek aan dezen bodem zal later worden bekend gesteld, zijnde intusschen informatie te bekomen bij

E. MOORMANN & Co., Batavia.

(1902) G. DAMNITZ & Co., Samarang.

P. KERVEL & Co., Soerabaja.

morgen ook wel zou hebben gedaan: denzelfden dag zeker niet. Hij liet het liefste moed houden, en wie zou het hem kunnen kwalijk nemen? Maar Buller was een rauw, ongevoelig man, die zonder omwegen zou te werk gaan en het kwaad misschien verergeren. Het was reeds veel dat hij enige deelneming betoonde, want Werder had hem ongetwijfeld aanbevolen gestreng te zijn, en hoe dat in het werk was gegaan met een goede beloning, kon Zilverman zich wel voorstellen. Liever wilde hij aan Doortje schrijven, misschien dien avond nog, uiterlijk des anderen dags. Van hem zelf zou zij alles vernemen; wel behandelde men zijne eigene zaak niet altijd het beste; maar in zijn hart brandde de begeerte het haar te berigten, en hij wist hoe zij over de zaak zou oordeelen.

(Wordt vervolgd.)

BATAVIA.

Batavia. Gisteren morgen is Zijne Excellentie de Gouverneur-Generaal met gevolg van hier naar Buitenzorg vertrokken.

— Zondag morgen, den 10 dezer, zijn op de reede alhier ingescheept het 11de bataillon infanterie (op groot compleet), gecommandeerd door den majoor Boon van Ostade, eene halve compagnie infanterie met Miniégeweren, eene halve compagnie Afrikanen, een detachement sapeurs, sterk 50 man, eene compagnie artillerie en 12 handmortieren à 18 duim benevens 300 koelies. Deze expeditie, bestemd naar de Lampongs, staat onder bevel van den kolonel Waleson en werd tot aan den kleinen boom uitgeleide gedaan door het stamfuzijk en een aanzienlijk aantal officieren en particulieren, onder welke ook vele dames werden opgemerkt. Voor hun vertrek kwam Z. E. de luitenant-generaal, commandant van het Indische leger, daar ter plaatse aan en geschiedde de inscheeping onder groote geestdrift. De tot den overvoer bestemde schepen bestonden uit de *President Plate*, gezagvoerder C. C. Hansen, de *Cornelia*, gezagvoerder G. de Vries en de *Alcor*, gezagvoerder F. J. van Oppen. Deze schepen werden begeleid door Z. M. fregat *Prins Frederik der Nederlanden*, kapitein ter zee Spanjaard en Z. M. stoomschip *Amsterdam*, kapitein luitenant ter zee de Vries.

— Zondag ochtend, omstreeks 12 ure, is in de rivier Tjiliwong, op de hoogte van het hospitaal, de Inlandsche kettingganger *Malé* verdrongen. Van een prauw, naar welke hij, met het doel om eene vrouw te spreken, gezwoomen was, terugkeerende, zonk hij dicht aan den oever eensklaps, terwijl zijn lijk eerst den daaropvolgenden dag ongeschonden gevonden werd. Een plotseling opgekomen kramp is waarschijnlijk de oorzaak van dit ongeluk geweest; volgens den Inlander, zonde het echter de *sefan* afjer zijn, die hem had aangegrepen en vermoord.

— Men verzoekt ons ook nog de navolgende missive op te nemen:

No. 3104. Batavia, den 31sten Julij 1856.

Den Heere E. A. Schill,
afgetreden ontvanger der Inkomende
en Uitgaande Regten
te Batavia.

Bij het nederleggen der betrekking van Ontvanger der Inkomende en Uitgaande Regten van deze plaats, welke door UEdG. gedurende ruim zeven jaren vervuld is, gevoelen wij behoefte om U onzen ongeveinsden dank te betuigen voor de welwillende medewerking, welke wij gedurende dat tijds verloop onafgebroken van U hebben ondervonden en bieden wij U, bij gelegenheid van Uw aantsaand vertrek naar het Vaderland, onze beste wenschen aan.

De Factorij der Nederlandsche
Handel Maatschappij.
(w. g.) POOLMAN, Pr.
( ) J. C. TEENGES Ld.

Hierop is het onderstaand antwoord gevolgd, hetwelk men ons mede verzoekt te plaatsen:

Batavia, den 1ste Augustus 1856.

WelEdel Geachte Heeren!

Uwe vereerende missive van 31sten Julij jl., No. 3104, heeft mij niet minder getroffen, dan de vele bewijzen van onderscheiding en toegenegenheid, die ik in de laatste dagen van zoo vele anderen ontving.

Te vergeefs vraag ik mij zelve af, waaraan ik toch zoo vele onderscheiding te danken heb, daar ik vermeen niets meer gedaan te hebben, dan mijne pligten als ambtenaar en als mensch mij voorgeschreven.

Ik ben UEd. zeer erkentelijk voor de betuigingen en wenschen, die ten mijnen behoeve in uwe vereerende letteren voorkomen.

Ik zal mij steeds met genoegen de ondervonden onderscheiding herinneren, en mij persoonlijk in Uwe welmeenende gevoelen ambtvervolg houdende, verblijf ik met de meeste onderscheiding.

UEd. Gestr. Dienstw. Dienaar,
(w. g.) E. A. SCHILL.

Aan
Heeren President en Leden
van de Factorij der Nederlandsche
Handel Maatschappij
te
Batavia.

— Men berigt ons van Tangerang het volgende:

Onlangs werd een politie oppasser van Batavia belast met het overbrengen van een gevangene en eene vrouw naar Tangerang, en kwam aldaar aan zonder eerstgenomden en zonder zijnen rok. Volgens zijne verklaring, zou hij onder weg, door eene hem overvallende noodzakelijkheid, dien rok, waarin de geleidebrief stak, uitgetrokken, aan den gevangene ter vasthouding gegeven hebben, en daarna weder op weg zijn gegaan, hem denzelfden, gemakshalve mischien, hebben doen behouden. Na eenige oogenblikken, wendde de gevangene voor, niet verder te kunnen loopen, doordien hij in een doorn getrapt had, en versocht hem dien doorn uit zijn voet te trekken. Gewillig zou de oppasser zich daartoe geleend hebben, doch nauwelijks neergehurkt, om die gewichtige operatie te beginnen, of hij ontving van den gevangene zulk een duchtigen trap, dat hij op zijn rug tuimelde, terwijl de laatste onmiddellijk het hazenpad koos, rok en brief medenemende. Te vergeefs zou de politiedienaar den ontvlugte hebben nagezet; deze is ook tot dus verre niet weder in handen der justitie gevallen. Toen echter te Tangerang een onderzoek omtrent deze zaak zou worden ingesteld, verwijderde de politiedienaar zich stilleijes, en nagezet wordende, sprong hij in de rivier. Hij ont kwam het echter niet, en gevraagd zijnde, waarom hij zoo handelde, gaf hij tot antwoord, dat hij bang was voor de straf, die hij door zijne nalatigheid had verdiend.

— Op Zondag 3 Augustus, begaf zich zeker inlander, Gadoeng genaamd, wonende in de kampong Maroega, op het land Serpong, des morgens even na vijf ure, naar het kongsihuis op dat land, om op dien dag hoerendienst te verrigten, en werd kort daarna,

bij het eerste schemeren van het daglicht, door zijne twee, hem met hetzelfde doel volgende, broeders, Tonge en Kandoeng, in een katjangtuin, dicht bij de kampong Tjiater, met vijf gollokhouwen afgemaakt en onder een hoop drooge katjangbladeren verborgen, levenloos gevonden. De vermoorde was niet van zijne kleding beroofd en zijn toedong lag op een vadem afstand dier plaats. De laatstgenoemde broeder, onderweg eenig hulpgeschrei vernemende te hooren, was spoedig toegesnel, doch had op de plaats zelve niemand ontdekt. Iets verder ontmoette hij een zestal, naar hij zegt, hem onbekende personen, wien hij over dien moord ondervroeg, doch een zeer barsch antwoord krijgde en die mannen hunne golokhs tegen hem trekkende, begaf hij zich op de vlugt, zijnde er sedert, in weerwil van de ijverige nasporingen der politie, niet ontdekt wat aanleiding tot dien moord heeft gegeven, of wie de daders zijn.

— In den vroegen morgen van den 11 dezer, ontwaakte de Inlander Main bapa Sadjie, wonende in de kampong Semboeng op het land Tjikokol, door dat zijne karbouwen tegen het slothout hunner kraal aanliepen. Onraad vermoedende, sprong hij naar buiten en miste een dier dieren, terwijl de anderen in de sawah's voor zijne deur rondliepen. Dadelijk kwam het vermoeden bij hem op, dat de vermiste karbouw gestolen was en daar hij niet onbekend schoen te zijn met de gangen der buffeldieven, begaf hij zich dadelijk op weg en wachtte hen bij zekeren boendoengan, langs welken zij gaan moesten, op. Hij was reeds daar ter plaatse, alvorens zij, zes in getal en den gestolen karbouw voorttrekkende, aankwamen, waarop hij hun vroeg, van wien die buffel was. Van ons, was het antwoord; hij gelatte hun daarop stil te houden, doch in stede daarvan bleven twee der dieven den karbouw voorttrekken, terwijl de overige vier hem met zware knuppels een dragt slagen toedeelden. Dan hierdoor niet van zijn stuk gebragt, trok Main bapa Sadjie zijn gollokh, hieuw onder de aanvallers en kwetste er een, waarop allen op de vlugt gingen. Hij zette ze na en bereikte weldra zijnen karbouw, die door de dieven verlaten werd en kreeg alzoo het gestolene dier terug ten koste van sterke kneuzingen, door de hem toegedeelde knuppel-slagen te weeg gebragt.

— Dezer dagen werd het inlandsch meisje Sioni, ongeveer 10 jaren oud, terwijl zij in de rivier Ankee, nabij de kampong Moeara Ankee, bezig was, water te scheppen om zich te baden, door een kaaiman aangevallen en weggevoerd, zonder dat het is mogen gelukken, haar eenige hulp te verleen. Ook is haar lijk niet terug gevonden.

— Den inlandschen jongeling Siamien werd onlangs, voor de woning van zijn vader Tjieli bapa Siamien, door den Inlander Sariman bapa Temong met een stuk kelorhout, op de hoogte van het hart, een slag toegebragt, die zijn dood ten gevolge had. De oorzaak van dezen moord is hieraan toe te schrijven, dat die jongeling, terwijl zijn vader, die zich binnen bevond door den Inlander Sariman bapa Temong, die voor de woning stond, beknord werd, buiten 's huis ging en dezen laatsten verzocht, niet kwaad te wezen en zich stil te houden.

— Door den hooft waterstand in de rivier stroom is, in de laatste helft der afgelopen maand, de brug over de rivier Malennenga, op de grenzen van Buitenzorg en deze afdeeling, weggeslagen. Door den assistent resident van het Westerkwartier der Ommelanden van Batavia is, in overleg met den Demang van Djassing, last gegeven, de brug op nieuw te bouwen en intusschen voor de gemeenschap eene bamboezen brug over de rivier te slaan.

— Nog meldt men ons, dat kortelings geleden, de Inlander Ardi, nabij de kampong Budjong, op het land Passer Baroe, terwijl hij van het veld naar huis wilde terugkeeren, bij een hevig onweder, door den bliksem is getroffen, aan de gevolgen waarvan hij op de plaats onmiddellijk is overleden.

— Men meldt ons van Indramayoe, dd. 8 Aug. jl.:

Op den 30sten Julij jl. had alhier de plegtige uitreiking plaats van een gouvernements besluit aan den ranga deser afdeeling, raden Tummengong Mangkoe Dhir-dja, inhoudende de betuiging van de bijzondere tevredenheid van het gouvernement, voor de vele goede en gewichtige diensten, door hem aan hetzelfde bewezen, en goedkeuring houdende, dat aan hem worde uitgereikt een nog in aanmaak zijnd geschenk, ter waarde van f2000, dat van zoodanige inscriptien zal voorzien zijn, als noodig is om dat geschenk tot eene blijvende herinnering te doen strekken.

Alle civiele en militaire autoriteiten, ingezetenen en inlandsche hoofden vereenigden zich te dien einde, des 's morgens ten 10 ure, in den dalm van den ranga, waarop door het hoofd van het bestuur, den assistent-resident Niepce, die deze festiviteit presideerde, na het houden eener toepasselijke aanspraak, genoemd besluit werd uitgereikt.

Hierna hadden de gelukwenschingen plaats, die gewis niet dan welmeenend konden zijn, dewijl de ranga, raden Tummengong Mangkoe Dhir-dja, door zijne bereidvaardigheid en welwillendheid, als minzamen omgang met de ingezetenen, aller achting en vriendschap deelachtig is.

— Men meldt ons van Banjoemaas, dd. 8 Aug. jl.:

De drooge moesson schijnt hier ter plaatse nog niet aangebroken; het regent hier bijna dagelijks en aanhoudend, even hevig als in den west-moesson.

Deze aanhoudende regens doen veel schade aan de verschillende cultuurs. De indigo cultuur vooral lijdt veel, daar het blad door de zware regens dezelfde kleurstof verliest. Ook aan het te veld staande suikerriet, dat in de meeste tuinen dreigt om te vallen, wordt veel schade veroorzaakt, dewijl geen brandstof kan gedroogd worden, om de verdamping te bewerkstelligen. Ook raakt de jonge aanplant bedolven onder de, door de regens afgespoelde, aarde der opgeworpene beddingen, zoodat ook voor deze cultuur het vooruitzicht donker is.

— Men meldt ons van Djocjocarta, dd. 4 Aug. jl.:

Den 23sten Julij jl. had alhier, met de meeste plegtigheid, plaats de uitreiking der eere teekenen aan de officieren, onder-officieren en manschappen van het

corps schutterij, vastgesteld bij koninklijk besluit van den 5 December 1851, bestaande voor de officieren in een geys, en voor de onder-officieren en manschappen in een schild van zilver, bevestigd aan een oranje lint.

Tot dat einde had het corps schutterij zich, te 1/2 uren in den namiddag, verzameld op het plein achter het fort, gekleed in groote tenue en in volle wapenrusting. Ook de vroeger gediend hebbende, doch wegens volbragten diensttijd afgetreden, schutters, die in de termen vielen van met dat eereteken begiftigd te worden, waren daartoe opgeroepen en opgekomen.

Ten 5 ure kwam Z. H. de sultan, die verzocht had de plegtigheid bij te wonen, op het plein, waar Z. H. door den heer D. A. Buyn, resident van Djocjocarta, vergezeld van den pangeran adipatti Pakoe Alam, den majoor C. L. Schukking, militairen commandant, en al de officieren van het garnizoen alhier, even te vore aldwar aangekomen, werd ontvangen.

Nadat de resident met Z. H., de genoemde personen en de mede aanwezige pangeran Ngabehie en al de uniform dragende prinszen van het hof en het hui Pakoe Alam, de geleerden doorgeluipen had, stelde hij, als super-intendent der schutterij, de van de regering ontvangene eere teekenen den commandant van het corps, den kapitein G. P. J. Lichte, ter hand, na vooraf dezen een geys voor XXjarige en den 2den luitenant A. Israel een voor XVjarige trouwe dienst eigenhandig op de borst te hebben vastgehecht. Zij, die in de termen vielen van begiftigd te worden, waren voor het front geroepen, en werden hun de eere teekenen door den commandant op de borst vastgehecht, waarna de resident het corps in toepasselijke woorden toesprak, waarin hij tevens herdacht de diensten door Djocjocarta's burgerij, bij het uithreken van en gedurende de Javasche onlusten van 1825—1830, bewezen, en welke toespraak met een driewerf *Lesso de Koning!* dat bij al de andere aanwezigen weerklank vond, door het corps werd beantwoord.

De muzikanten van het garnizoen, voor deze gelegenheid aan het corps toegevoegd, lieten zich gedurende de plegtigheid hooren, door het spelen der volksliederen; na afloop dervelven werd voor Z. H. den sultan en den resident gedeileerd en daarna het corps in bataille geschaard.

De dag werd besloten met de bijeenkomst van den resident Buyn, den majoor Schukking en het grootste gedeelte der officieren van het garnizoen, almede van de reeds genoemde prinszen en vele van Djocjocarta's ingezetenen, ten huize van den commandant der schutterij, die voor zijne gasten, op de hem eigene gulle wijze, een kenrig soupé had doen in gereedheid brengen, en het feest opende met eenen hartelijken toast op het welzijn van den resident Buyn.

— Men schrijft ons van Muntok dd. 31 Julij 1856. In den nacht van den 22 op den 23 dezer, is Pankal Limauw, gelegen in het district Marawang, residentie Banka, het toneel geweest van een' gruwelijken moord.

De chinees Rong Tjit, bewaker van de aan het strand liggende, aan de mijnen toe behoorende vaartuigen, werd, in den morgen van den 23sten, geheel van kleederen ontdaan, dood in zijne woning gevonden; zijn lichaam was met niet minder dan elf kapwonden overdekt. Het doel om Rong Tjit van zijne post te verwijderen, niet valt te twifelen, zoo is het der politie tot den verre niet gelukt, den dader daarvan op het spoor te komen. De omstandigheid, dat de verslagene alleen op eene geheel afgelegene plaats woonde, maakt de nasporingen daaromtrent, zoo al niet onmogelijk, dan toch uiterst moeilijk. Hierbij komt nog, dat, verscheidene uren na het plegen van het feit, het lijk is gevonden en de dader dus ruimen tijd heeft gehad, om zich uit de voeten te maken.

Lampongsche Districten. De berigten over de maand Julij jl. behelzen het volgende:

In het district Sepoetie heerschte gebrek aan rijst; er waren echter genoegzaam andere voedingsmiddelen voorhanden.

In het district Sekampong was de rivier van dien naam door de onlangs gevallen regens, in het beneden gedeelte van dat district, buiten hare oevers getreden. Dit was ook met andere rivieren het geval, zoodat op eenige plaatsen de gemeenschap was gestremd.

Celebes en Onderhoorigheden. Op het vernemen, dat eene groote rooverskroos in de wateren van Bima aanwezig was, vertrok den 20sten Julij Z. M. stoomschip *Suriname* op een kruistogt derwaarts.

Op Saleijer hadden de zware regens, in de maand Junij, en de daardoor veroorzaakte hooze waterstand der rivieren veel schade aan de bruggen veroorzaakt; in het regentschap Poeta Bangueng en in de kampong, Pangiliang waren drie nieuwe bruggen weggespoeld.

In de Noorddistricten hadden de vele regens eenige schade aan de padi veroorzaakt.

In den avond van den 31sten Julij, ontstond ter hoofdplaats Macassar in de chineesche straat brand, die zich echter, door de spoedig aangebragte hulp, tot het uitbranden van een steenen huis beperkte.

(Jas. Cour.)

Soerabaya, 4 Aug. Wij vernemen, dat, in een huis, gezin ter deser stede, eene javaansche kokkin, door een op een driejarig meisje heeft gekookt, door het eene ketel kokend water op het lijk te werpen.

Het kind is deerlijk gewond en ten gevolge daarvan ernstig ongesteld; de daderes bevindt zich in handen der politie.

(De Oostpost.)

Soerabaya, 6 Aug. Zondag avond omstreeks 8 ure, had op de Kalimaas alhier, op de hoogte van het waterhuis, een toneel plaats, dat op nieuw tot bewijs strekt welk een heilloozen invloed de dronkenschap op den mensch heeft.

Na in een beschenken toestand uit eene kroeg gekom men te zijn, wilden zich eenige madrosen en marinieren van Z. M. brik *de Haas* naar boord begeven, toen zij, twist krijgende, handgemeen werden, waarbij de tamboer der mariniers M... vijf messteken ontving.

Door tuschenkomst van den schout werd hij onmid-

BIJVOEGSEL
behoorende bij den
JAVA-BODE,
van Woensdag 13 Augustus 1856, No. 65.

delijk naar de infirmerie gebragt; hoewel zijne wonden groot en diep zijn, is zijn toestand niet hopeloos. De schuldige bevindt zich in arrest.

— Maandag middag 11. omstreeks één uur, werd alhier, in de rivier de Kalimaas, op de hoogte der sappeers-kaserne, door de politie het lijk opgevischt van een pasgeboren kindje van het mannelijk geslacht, naar aanzien van Europeesche afkomst.

Bij onderzoek bleek, dat hetzelfde gewelddadig om het leven gebragt was, daar het touw, waarmee men het verwurgt had, zich nog om het halsje bevond, waarna men het in een korfje had gepakt en in de rivier geworpen.

(S. N. & A. B.)

Men meldt van Pasoernean, dd. 2 Augustus jl.:

Gisteren had alhier het jaarlijksch examen der leerlingen van de Gouvernements lagere school plaats, hetwelk op de gebruikelijke wijze in het kerkgebouw gehouden werd. Ten 8 ure 'smorgens nam hetzelfde een aanvang en eindigde ten 12 ure, waarna aan de meest verdienstelijken eere en aan anderen aanmoedigingsprijzen uitgedeeld werden. — Vervolgens rijpte de President der subcommissie van onderwijs, de Heer C. P. C. Steinmetz, het woord tot den verdienstelijken onderwijzer J. Schoonderbeek en wenschte ZEd. de noodige krachten toe, om zijne moeilijke werkzaamheden nog langen tijd te kunnen blijven voortzetten. — Ook een woord van bemoeiding werd gerigt tot de hulponderwijzers en kweekeling. — Almede werd dank toegebragt aan den Heer H. T. Hesselar kunstschilder, voor het onderrigt in het teekenen, hetwelk ZEd. welwillend en onbelangzuchtig aan een groot getal leerlingen heeft gegeven.

Des avonds werd den kinderen in het Societeits gebouw een feest gegeven, waartoe eene inteekening was geopend, ten einde de kosten van dat feest te kunnen bestrijden. — Ten 7 ure des avonds was de schooljeugd aldaar reeds verzameld, voor een groot gedeelte geconcentreerd en gemaskeerd.

De meeste andere der leerlingen, geheel de Pasoeruaansche jeugd en vele andere ingezetenen waren aanwezig. Dancen, zingen, allerlei spelen en vooral eene loterij, waarin zich fraaije voorwerpen bevonden, deden den avond als voorbij vliegen.

Ten 10 uren begaf zich de Jeugd aan tafel, waaraan zij gul werd onthaald.

De vreugde bleef daarna nog eenen geruimen tijd voortduren, toen allen ordelijk weder huiswaarts keerden, gewis voldaan over de vreugde, die hun deze avond geschonken had.

— Gisteren ontstond er brand in de kampong Mandarang alhier, die echter gelukkig, door spoedig aangebragte hulp, gebluscht werd.

(Pasoer. N. en A. Blad.)

NEDERLAND.

Delft, 2 Junij. Hetgeen onlangs door onderscheidene dagbladen is medegedeeld, aangaande het voornemen om alhier eene kweekschool voor onderwijzers, voornamelijk ten behoeve van Oost Indië, op te rigten, bevestigd zich. Evenwel gelooven wij nog niet, dat de zaak spoedig zal tot stand komen, omdat men er eene partij zaak in ultra-Protestantschen geest van maakt; op ondersteuning van het gouvernement zal men kwalijk kunnen rekenen, en hoe zal men toch onderwijzers in Oost Indië kunnen geplaatst krijgen, zonder goedkeuring van het gouvernement?

Wij jnichen het denkbeeld over het algemeen toe; eene betere opleiding van onderwijzers, inzonderheid ook voor de Indië, is dringend noodzakelijk, doch betreuen het, dat de zaak zoo is ingerigt, dat een groot deel der natie die zaak ondersteunen noch goedkeuren kan.

Haarlem, 2 Junij. De voorbereidende maatregelen voor de feesten, welke alhier zullen worden gegeven, bij gelegenheid der onthulling van het op de Grote Markt opgerigte 'nietalen' standbeeld van Laurens Janszoon Coster op 16 Julij e. s., worden ijverig voortgezet. De hoofdcommissie voor de feestregeling vergadert thans wekelijks, en de subcommissien, belast met de zorg voor de onderdelen der feestviering, ondervinden van alle zijden de meest wenschelijke ondersteuning en bereidvaardigheid; zoodat men met grond mag verwachten, dat de geheele plechtigheid de hooze zedelijke beteekenis, welke aan het feest niet mag ontbreken, waardig zal zijn. Weldra zal het voorloopige programma, hetwelke in korte trekken zal aangeven waarin de feestviering zal bestaan, ter algemeene bekendheid worden gebragt. Voorshands kan dienaangaande worden gemeld, dat een plechtige algemeene optocht zal plaats hebben, eerst naar den gedenksteen in den Haarlemmerhout en van daar naar de Grote Markt, waar het beeld zal worden onthuld. Daarna zullen de leden der Typographische Vereenigen in afzonderlijken optocht door de stad trekken. In den avond zal een luisterlijk volksfeest in den Hout plaats hebben, met welks regeling de bestuurders van de vereeniging: „Door Vermaak tot Nut,” zich met de meeste bereidwilligheid hebben belast. Voorts zullen worden geillumineerd een gedeelte van den Hout, en in de stad het nieuwe standbeeld van Coster. Het feest zal, met groot vuurwerk af te steken in den Hout, worden besloten. De ingezetenen zullen worden uitgenoodigd tot het versieren van hunne woningen met groen en vlaggen.

Leiden, 2 Junij. In de vorige week begaf zich een boerenarbeider met zijne vrouw, te Rijnsaterwoude woonachtig, naar een koopman in goud en zilver alhier, met een doosje, door hen in eene verborgene lade van een oud meubelstuk gevonden, en hetwelk naar hunne meening witte koralen, kruisjes met glaasjes enz. bevatte, ten einde deze voorwerpen, zoo zij eenige waarde hadden, te verkoopen. Na eenige onderhandeling en tusschenspraak van andere personen, werd hun tot hunne groote verbazing daarvoor de som van f 800 geboden en toegeteld, doch, op aansporing van andere daarmede nog niet te vreden, ontvingen zij eindelijk behalve die som nog bovendien f 1203. De vermeende koralen en glaasjes waren diamanten en paarden van hooze waarde, welke naar men verneemt, door de kopers voor ongeveer f 5000 zijn verkocht.

's Hertogenbosch, 4 Junij. Zekere P. van L. .... aan den Dieskant, in de nabijheid deser stad woonachtig, zond heden ochtend zijn kinderen en huisgenooten derwaarts, om de doodstraf te zien uitvoeren aan de Jongh en de Klerk. In dien tusschen tijd hing hij zich zelve in zijn woning op. De huisgenooten hadden twee dooden in 's Hertogenbosch zien hangen en vonden bij hunne terugkomst mede het lijk van een gehangenen.

ENGELAND.

De dagbladen van Malta van 8 dezer bevatten het bericht van een gevecht, dat drie dagen achtereen aldaar werd geleverd tusschen een deel van het muitende italiaansche legioen aan den eenen kant, en de politie, de engelsche troepen en de inwoners aan den anderen kant. Een inspecteur van politie verloor het leven; een zee-officier werd gekwetst. Generaal Pennefather heeft verscheidene Italianen en Maltezers in hechtenis doen nemen. Op genoemden dag, den 8 heeft het legioen zich in een fort verschanst, waartegen de generaal troepen liet aanrukken, terwijl hij de batterijen naar dien kant rigtte. Men hoopte spoedige onderwerping der muitelingen.

Nadere berichten van Malta, van den 9, melden, dat het italiaansche legioen het Huarantaine-fort heeft bemagtigd, en dat de hoopten hetzelve door twee regimenten infanterie en artillerie. De muitelingen hebben echter gebrek aan levensmiddelen. Het geschut van een lineschip en van een fregat is naar genoemd fort gekeerd.

Londen, 14 Mei. De *United Service Gazette* deelt mede, dat het zoogenaamde roode escader of de divisie van kanonneerbooten, die tegenwoordig was bij de groote revue te Spithead, aan de Oost-Indische compagnie verkocht is, ten einde daarmede in de Chinesche wateren tegen de zeeroovers te ageren.

Londen, 15 Mei. De *Times* deelt mede, dat de Sultan in antwoord op het verzoek der Engelsche regering, om te Constantinopel eene kerk tot herinnering aan de slagtoffers der jongste krijgsgeschiedenissen te mogen stichten, op de vrijgevigste wijze eene groote uitgestrektheid gronds tot daarstelling van eene kerk, eene school en eene leeraarswoning, heeft afgestaan.

— Lady Franklin heeft Dr. Kane in Amerika geschreven, om hem uit te noodigen, met een door haar uit te rusten vaartuig, eene laatste poging in het werk te stellen tot het opsporen van eenigen der tugtgenooten haars echtgenoots, welke zij vermoedt, dat zich onder de Esquimaux bevinden.

Londen, 17 Mei. In verschillende gedeelten der hoofdstad worden volksvergaderingen voorbereid, ten gunste van de wederingvoering der Londags muziek in de parken. In het digt bewoonde gedeelte van St. Pancras zijn tot dit doel reeds 75000 onderteekeningen verkregen. Het niet minder aanzienlijke kiendistrict van Marylebone zal eerstdaags dit voorbeeld volgen en later zullen andere gedeelten volgen, zoodat deze zaak een ernstig aanzien begint te verkrijgen. Reeds weet men, dat een particulier muziekcorsps, ten gevolge eener bekomen toestemming van den Hertog van Cambridge, als lord-bewaarder van Hydepark, zich morgen daar zal doen hooren.

— Het 3de regiment Duitsche jagers te Plymouth zal onmiddellijk worden ontbonden, uithoofde van deszelfs opruigen geest.

Londen, 20 Mei. Ingevolge een door onzen gemeenteraad genomen besluit, om aan Sir Edmund Lyons, uit aanmerking van zijne den lande bewezen uitstekende diensten, het burgerregt der City aan te bieden, heeft zich gisteren eene deputatie van den raad bij den admiraal vervorgd, en hem het, in eene gouden doos van 100 guinjes waarde vervatte, document onder eene toepasselijke redevoering aangeboden. Dit bewijs van hoogachting werd door den admiraal met erkentelijkheid aangenomen, en daarna had op Mansionhouse een feestmaal ter zijner eere plaats.

— De Zaterdag heeft tot dusver aan het Britsch hof een voornaam rol gespeeld. Willem III. overleed op Zaterdag 18 Maart 1702, de Koningin Anna op Zaterdag 1 Ang. 1714. George I op Zaterdag 10 Junij 1727. George II op Zaterdag 25 Oct. 1760. George III op Zaterdag 30 Jan. 1820. George IV op Zaterdag 26 Junij 1830 en Willem IV op Zaterdag 20 Junij 1837.

Londen, 26 Mei. Nu de regering de eerst ingevoerde militaire Zondagsmuziek weder heeft afgeschaff, vormen zich hier en daar particuliere vereenigen, om dat onschuldig genoeg aan het publiek te verschaffen, hetgeen der politie niet gelast schijnt te zijn te beletten, althans gisteren namiddag heeft zich in Hydepark en Kensington Gardens een corps Duitsche muzikanten doen hooren, waarbij de toehoorders echter niet talrijk waren (nagenoeg 1500 personen), doordien op Primrosehill eene groote demonstratie van voorstanders der Zondagsmuziek zoude plaats hebben. Daar waren dan ook minst genomen 60 000 menschen vergaderd, die, nadat verscheiden redenaars hun leedwezen, over het afschaffen der muziek door de regering, hadden te kennen gegeven, het besluit hadden genomen, om voor particuliere rekening Zondagsmuziek in de open lucht te geven, en ten slotte op onderscheiden fraaije muziekstukken werden onthaald, waarna de menigte hoogst voldaan en rustig zich verstrooide.

BELGIE.

Brussel, 18 Mei. Gij zult u misschien nog wel herinneren dat ik u voor geruimen tijd schreef over zekeren V., die, in plaats van een hem aangeboden wissel te betalen, welke ten gevolge van beursverliezen door hem was geaccepteerd, het gemakkelijker vond hem te verscheuren. Aanvankelijk gaf de zaak tot vervolging aan-

leiding, doch toen V. zijnen schuldeischer had voldaan, trok deze de aanklagt in. Maar het schijnt dat het reeds te dier zake gedane onderzoek de justitie op het spoor heeft gebragt van een nog erger feit ten laste van V. Hij nl. zou de dader zijn van een diefstal van meer dan 100,000 fr. in goud en bankbiljetten, reeds voor drie of vier jaren gepleegd bij den graaf de Liedekerke, terwijl al de huisgenooten een vuurwerk waren gaan zien. Op dat tijdstip was V. muziekonderwijzer van 's graven kinderen. Sedert had hij landerijen en huizen gekocht, speelde op de beurs enz. Hij bevindt zich thans in hechtenis, zonder dat iemand bij hem toegelaten wordt. Ondervraagd naar den oorsprong der aanzienlijke sommen, die hij in zoo weinig jaren had verteed, antwoordde hij dat hij ze van eene tante, woonachtig te Gent, had gekregen; nasporingen aldaar hebben echter bewezen, dat die tante zelve behoeftig is en in een liefdadigheids gesticht wordt verpleegd. De zaak is het onderwerp der gesprekken in al onze salons, waar V. als *homme élegant* zeer bekend was. Hij is gehuwd met de dochter van een onzer eerste componisten, een orkestmeester, een allerliefst vrouwtje, dat hem een dochtertje heeft geschonken. Overigens schijnt het te blijken dat al het gesloten geld is opgevaakt. Het ongelukkigste in deze geschiedenis tot dusverre is, dat de kamerdienaar van graaf de Liedekerke, na als verdacht van den diefstal te hebben gepleegd te zijn gevangen gezet doch sedert ontslagen, nuuit een nieuwe betrekking heeft kunnen krijgen.

Brussel, 22 Mei. Een herderlijke brief van den kardinaal aartsbischop van Mechelen heeft een pijnlijken indruk gemaakt, vermits daarin scherp worden aangevoerd de vrijheid van drukpers, de gelijkheid van alle godsdiensten, met betrekking tot de instellingen van onderwijs en de vrijheid van spreken. Vooreerst trekt de kardinaal te veld tegen de vrije universiteit en hoofdzakelijk tegen de Brusselsche, terwijl hij haren cursus aan eene geestelijke leiding wil onderwerpen zien.

— De Hertogin van Parma heeft aan den Heer Rodenbach het officierskruis geschonken der Constantiaansche orde van St. George.

FRANKRIJK.

Parijs, 14 Mei. De invoering der Roomsche liturgie in het gansche aartsbischdom van Parijs, heeft zoo stil mogelijk plaats. Uit de bewoordingen van het des wege door den aartsbischop Sibour uitgevaardigd mandement blijkt genoegzaam, dat hij niet dan schoorvoetende en op herhaalden aandrang des Pausen, een der laatste overblijfselen van de vrijheden der Gallicaansche kerk heeft opgegeven. „Wij gaan (zegt die prelaat onder anderen) werwaarts de adem Gods ons benadruift. Er is eene Goddelijke wet, die de zaken tot éénheid voert. Wij gehoorzamen het altijd werkzaam beginsel van ons geloof. De kerk leeft van éénheid en orde. Orde en éénheid berusten op de geheiligde regelen der hiërarchie. Van daar is de kerk die harmonische lier, wier accoorden, gelijk de H. Ignatius zegt, volmaakt zijn. Het is niet mogelijk, dat eenige gedeelten der kudde lang de nitdrukkelijke wenschen des eersten herders wederstreven, weigeren de stem zijner herten te hooren, toenaderingen, welke hij verlangt, onophoudelijk uitstellen.”

Parijs, 16 Mei. De groote verliezen aan menschenlevens, in den jongsten oorlog met Rusland, geleden hebben statistici aanleiding gegeven een onderzoek te doen aangaande de wonden, welke de vroeger oorlogen aan de Fransche bevolking toegebragt hebben. Volgens officiële, eer te laag dan te hoog gestelde opgaven, hebben de oorlogen van de Fransche republiek sedert den slag van Valmy (20 Sep. 1792) tot dien van Marengo (14 Junij 1800) 948,255. de oorlogen tijdens het keizerrijk van den slag van Austerlitz, (2 Dec. 1805) tot dien van Belle-Alliance (18 Junij 1815) 1,215,595 menschenlevens gekost. Ten aanzien van de toeneming der bevolking en de verhouding der getalsterkte tusschen de beide geslachten, is vooral de omstandigheid in aanmerking te nemen, dat voor de krijgsdienst altijd de krachtigste mannen geligt worden, van welke een groote gedeelte het vaderland niet wederziet, en dat de huwelijken gedurende de tijden van oorlog, waarin slechts het zwakke gedeelte der bevolking achterblijft, minder vruchtbaar uitvallen. In het jaar 1800 waren er in Frankrijk 725 225 meer vrouwen dan mannen en in 1820 bedroeg dit meerdere getal 868,000, ten gevolge van den langdurigen oorlog en in weêrwil van de 5 jaren vrede; en in 1845 waren er nog altijd 316,322 vrouwen meer dan mannen. In Rusland, hetwelk sedert den aanvang dier eeuw, na Frankrijk, onder alle Europeesche staten de meeste oorlogen gevoerd heeft, vertoont zich het tegenovergesteld verschijnsel, als in Frankrijk wordt waargenomen. Aldaar heeft altijd de mannelijke bevolking de vrouwelijke overtroffen. Dit physiologisch verschijnsel wordt aan het menschenras en aan oorzaken in het klimaat gelegen toegeschreven; tot dusver echter is dit verschijnsel niet grondig onderzocht.

— De Fransche dagbladen van 15 Mei bevatten niets belangrijks. Alleen bevestigt de *Moniteur Universel* de reeds bekende tijding der bevordering van den heer von Hubner, minister plenipotentiaris van Oostenrijk te Parijs, tot den rang van afgezant. De heer de Bourqueney, minister van Frankrijk te Weenen, zal denzelfden rang erlangen.

Die titel van afgezant, aan de beide vertegenwoordigers van Frankrijk geschonken, heeft eene beteekenis, die het belangrijk is te doen uitkomen. De afgezant vertegenwoordigt den persoon van den soeverein, terwijl de andere diplomatieke agenten eigenlijk gezegd zulks de natie doen. De afgezant behandelt de zaken regstreeks met den soeverein; de minister plenipotentiaris kan dit niet doen dan door bemiddeling van het departement der buitenlandsche zaken van het gouvernement, waarbij hij is toegelaten. Uit dien hoofde moet de hoedanigheid van afgezant, aan de heeren von Hubner en Bourqueney toegekend, beschouwd worden als het bewijs der naauwe betrekkingen tusschen Oostenrijk en Frankrijk bestaande. Het hof van Weenen had dien titel in 1846 voor al zijne vertegenwoordigers in den vreemde ingetrokken. De heer von Hubner is nog de eenigste, ten wiens gunste hij hersteld is.

Parijs, 19 Mei. De reis van den aartshertog Maximiliaan heeft eene belangrijker strekking dan men wel

heeft verondersteld of in den officieelen kring daaraan wil meekennen. Er is niet alleen, zoo als was aangekondigd, sprake van een vorstelijk bezoek en het overbrengen van het stoffelijk overschot des hertogs van Richstadt, maar de Europeische, doch vooral de Italiaansche kwestie is aan dat bezoek niet vreemd. Terwijl de aartsbischop een slank en wel gemaakt ruiters, in een tilbury langs de boulevards rijdt en aan het zomershof van het paleis van St. Cloud de vriendschaps-ontvangst geniet, houdt zijn secretaris, een zijn diplomaat, drukke bijeenkomsten met den pauselijke nuntius, Mgr. Sacconi en met onzen minister van buitenlandse zaken, den heer Walewski. Het Franche gouvernement heeft niet zoo veel haast als het Engelsche, om in de Italiaansche kwestie tusschen beide te komen. De heilige vader, doop-vader van den keizerlijken prins, zendt brief op brief en vergeet niet het hoofd van den staat aan zijn titel van oudsten zoon der kerk te herinneren. Van zijn kant heeft de koning van Napels een zeer bij den keizer gezonden bemiddelaar gekozen en er bestaan te veel belanghebbende magten bij het statu quo, als dat de Italiaansche kwestie zoo spoedig voor de regtbank der Souvereinen zal worden gebracht.

De zaken van Noord-Amerika worden echter ingewikkelder, vooral omtrent de landengte van Panama, op welken voor Europa zoo veel beduidenden weg, de Amerikaansche regering, volgens een particulier schrijven, eene reeks van militaire posten, ter bescherming der burgers van de Vereenigde Staten, wil aanleggen.

Het zou te betreuren zijn, indien dit plaats greep, want de Europeische reizigers en koopwaren, bestemd naar de Oostkust van Amerika, zouden weldra van de zijde der eigenbaatzuchtige beschermers aan een overdroven hoog toelagt onderworpen worden.

DUITSCHLAND.

Wenen, 28 Mei. Een dagblad deelt den aanvang van een circulaire, welke de Paus op den 17den Maart aan de cardinals, aartsbischoppen en bisschoppen vanden geheelen Oostenrijkschen staat heeft uitgevaardigd, mede. Daarin wordt het regt tot uitlegging der artikelen van het concordaat niet aan de bisschoppelijke conferentie, maar aan den Paus en de regering van den staat toegekend.

In Oostenrijksch Silezie mag het rondtrekken der horden heids, of der zogenaamde Zigeuner-familien, niet meer worden geduld. Zoo veel mogelijk moeten de gewestelijke en plaatselijke besturen trachten aan die personen werk te verschaffen in de gemeenten, waartoe zij behooren, en hunne kinderen doen deelnemen aan het schoolonderwijs.

De officieele kennisgeving van het te Parijs op 30 Maart gesloten vredes-tractaat aan den Duitschen Bond heeft, in dezelfde zitting van 8 Mei, door eene gelijkkluidende verklaring van de beide bij de conferentie vertegenwoordigde Duitsche hoven plaats gehad. Volgens een particulier schrijven, drukt dat stuk, na mededeeling van den te Parijs verkregen uitslag, de hoop uit, dat de Bondstaten het met genoegen zullen ontvangen en daarin het bewijs vinden, dat het vertrouwen, hetwelk zij door hun laatst bondsbesluit geloofd hebben in Oostenrijk en Pruisen te stellen, ten volle geregtvaardigd is.

Te Brunswijk heeft een minister op 1 Junij zijn 25jarig ministerschap gevierd en wel de heer Schleinitz, die op 1 Junij 1833 in het ministerie is gekomen en achtereenvolgend aan het hoofd der binnenlandsche zaken, justitie en buitenlandse zaken heeft gestaan. Wij halen dit voorbeeld aan, omdat het eenig is in Europa, alwaar de ministers gewoonlijk niet langer leven dan de rozen. Dat tijdperk van 25 jaren wordt nauwelijks door de regeringen bereikt, die hoe langer zoo meer kortstondig worden. Gedurende de 25 jaren van het ministerie van den heer Schleinitz heeft Frankrijk drie regeringen en de hemel weet, hoeveel ministers gehad en wij vermoenen, dat de ministers van alle landen het wel eens dien heer mogten afvragen, hoe hij het toch heeft aangelegd, om zoo lang aan het bewind te blijven. Misschien konden zij uit zijn antwoord eene nuttige les trekken.

GRIEKENLAND.

Het officiële blad van het grieksche gouvernement zegt in zijn nummer van 9 dezer: «De berichten uit het binnenland zijn zeer voldoende. Overal heerscht steeds volkomen orde. De intimmers der gewesten, die overlast van strijkrovers gehad hebben, hervatten thans gerust en vrolijk hinnen korstondig afgebroken arbeid. Het is voor het gouvernement niet genoeg de strijkroversij gestuit te hebben, het tracht dat euvel met wortel en tak uit te roeijen. Te dien einde zijn welbemaande maatregelen genomen, waarvan reeds eenige officieel ter kennis des publieks gebracht zijn.

Het handhaven der openbare orde is niet de eenige zorg des governments, ook op den handel, de koopvaardij, den landbouw en het fabriekwezen heeft het zijne ernstige aandacht gevestigd, en de vruchten hiervan zullen binnen kort zichtbaar worden. In het openbaar onderwijs worden op dag nieuwe ontwikkelingen of heilsame wijzigingen aangebracht. De beoefening der wetenschappen wordt van staatswege aangemoedigd, zoo veel het gouvernement beschikbare middelen toelaten. Ten dienste der oudheidkunde zijn door toedoen van H. M. de koningin hoogst-belangrijke opdelvingen ondernomen. Aan de openbare werken wordt onafgebroken en ijverig gearbeid. De werken aan de domkerk van Athene vorderen snel. Met de daargestelling van verscheiden openbare gebouwen, wegen en bruggen is men bezig. De verfraaiing der hoofdstad wordt onverpoosd voortgezet.

Het ware wenschebijk, dat deze feiten buiten's lands bekendt waren. Ons ministerie zou de aanvallen, die het zoo dikwerf te verduren heeft, kunnen afweren met eene eenvoudige verwijzing op hetgeen het heeft verrigt, bij voorbeeld op de herstelling der openbare orde, de stip-te en strenge vervulling van alle aangegane verbindt-nissen, de verbeteringen in alle takken van het bestuur.

Athene, 21 Mei. De artikelen over dit land, opgeno-men in den londenachen Morning-Post, hebben onder de atheensche bevolking groote ontevredenheid verwekt. Vooral werpt Griekenland met verontwaardiging de be-schuldiging van zich af, dat de regering medeplichtig is

aan de rooverijen, die gepleegd worden. Het officiële orgaan van het helleensche bewind beantwoordt op dat punt den Morning-Post. — Heden zijn vijf roovers ter dood gehragt.

TURKIJE.

Volgens brieven uit Jeruzalem van 27 April was de kerk van het H. graf aldaar daags te voren het toneel van een bloedig gevecht tusschen de Armeniërs en de Grieken, ter gelegenheid der viering van het oostersche paaschfeest. Beide secten hebben zich van alles wat haar onder de handen viel een wapen gemaakt: banier-stokken, stukken hout van het beschootwerk, altaarsie-raden, lampen, gewijd vaatwerk. Niet dan met de groot-ste moeite zijn de ottomaanische soldaten er in geslaagd, de strijdenden uit den tempel te verdrijven en ze te scheiden. Kiamil-pacha, gouverneur van Jeruzalem, die tusschen beide wilde treden, werd licht gekwetst; twee of drie Europeanen hebben hem van een bijna wissen dood gered. De Grieken tellen 35 gekwetsen, de Ar-meniërs zullen er niet minder hebben. Onder dit getal zijn niet gerekend de personen, die kneuzingen hebben bekomen. De oorzaken van den twist zijn onbekend.

Door den sultan is het volgende manifest uitgevaar-digd: «Het heeft der Goddelijke Voorzienigheid behaagd de pogingen van den troon en van de natie te bekroon-en, door een einde te maken aan den oorlog door een gelukkigen vrede, overeenkomende met de regten en be-langen onzer kroon, en aangezien het bij deze gelegen-heid gesloten algemeene vredetractaat door ons is be-krachtigd, hebben wij de afkondiging er van bevolen. — De tot de verschillende wapenen behorende soldaten onzer legers, opgeroepen tot de verdediging des vader-lands, hebben gedurende den afgelopen oorlog roemrijk de pligten vervuld, die een heldhaftige dapperheid, eene edele onderwerping van de van den oorlog onafscheid-bare rampen, een voorbeeldige tucht en gehoorzaamheid hun oplegden, en op deze wijze den roem der ottoma-nische wapenen in den levendigsten glans doen schitte-teren; zij hebben hunne namen onsterfelijk gemaakt, door de schoonste bladzijden van de geschiedenis onzer eeuw met zoo velen hunner heldenfeiten te vullen. Zij ontvangen daarvoor de getuigenis van onze volkomene keizerlijke tevredenheid. Altijd zal ik wenschen voor hun geluk koesteren. — Al onze onderdanen, zonder onderscheid of uitzondering, hebben, door het bewijzen van de schitterendste diensten in deze omstandigheid, dezelfde gevoelens van trouw en liefde jegens den troon en het vaderland aan den dag gelegd. De ambtenaren van alle klassen en rangen, en over het algemeen de bestuurders der gemeenten hebben het bewijs geleverd van den edelsten najver en hunne pligten vervuld door de bevelen der regering nit te voeren. Ook zij hebben onze hooge goedkeuring verdiend. — Ten einde nu de-nen gelukkigen vrede, die verkregen is, ten voordeele onzer lands te doen strekken, moeten alle klassen en en standen onzer onderdanen door de banden der va-derlandsliefde zich verenigen op dezelfde wijze, als waarop zij hebben blij gegeven van die hartelijke me-dewerking gedurende den oorlog, die met een gelukkig uitslag is bekroond, en ik hoop dat al de onzer amb-tenaren en gemeenten ijver zullen betonen, om op eene krachtadige wijze, overeenkomstig mijn onwrikbaar verlangen, de organisatie en de verbetering te verwezen-lijken, waarvan ik met de hulpe der Goddelijke Voor-zienigheid de grondslagen heb gelegd. — Ik hoop van de goedheid des Almagtigen en van den bijstand mijns volks, dat aldus ons land en onze natie door den voor-uitgang zijner welvaart en van zijnen voorspoed eene roemrijker en grootere plaats in de wereld moge inne-men. — De bewijzen van vriendschap en welwillend-heid, die in deze omstandigheid onze doorluchtige bond-genooten hebben gegeven, zullen nooit vergeten worden; in het hart der Ottomanen zal de erkentelijkheid jegens hen voor immer bewaard blijven, en de namen hunner heldhaftige soldaten, die voor onze zaak hun bloed ver-goten en zich op de slagvelden met onsterfelijken roem bedekt hebben, zullen in onze geschiedrollen dezelfde eereplaats innemen als in de hunsen. — Besloten heb-bende tot het doen afkondigen van het algemeen vre-destractaat, bevelen wij tevens dat de getuigenis onzer keizerlijke tevredenheid aan allen zal worden medege-deeld. — Gegeven in onzen keizerlijken Divan, in de laatste dagen van Chaban, des jaars 1227. (get.) Abdul-Medjid.»

Constantinopel, 12 Mei. In strijd met een vroeger bericht uit Varna, wordt thans gemeld dat de pacha aldaar, beschuldigd van den moord gepleegd op een bul-gaarsch meisje, schuldig verklaard en veroordeeld is.

Wel verre dat de Porte de hospoders van Moldavië en Wallachje van hunne posten zou hebben ontzet, zoo als onlangs werd bericht, heeft zij de beide vorsten, Ghika en Stirbey, in de mitoeffening hunner waardigheid bevestigd gedurende den tijd, dien de gemengde-commis-sie tot het ontwerpen van de organieke wetten en tot de herziening van het oude statuut, krachtens hetwelk sedert 1831 de Donau-vorstendommen worden besturd, tot het volbrengen van hare taak zal noodig hebben.

NOORD-AMERIKA.

Het geschil van Groot-Brittannië met de Vereenig-de Staten van Centraal Amerika, kan tot de volgende hoofdpunten gebracht worden:

1o. Welke waren de regten van Groot-Brittannië in Centraal Amerika en de positie, die door dat rijk was ingenomen voor 1850?

2o. Welke oorzaken hebben geleid tot het Bulwer-

Clayton-tractaat van 1850, (en wat was de juiste too-stand, waarin dat tractaat de contracterende partijen plaatste?

3o. Welke zijn de moeilijkheden, die op dit ogen-blik bestaan, en in hoe ver staan zij in verband tot het genoemde tractaat?

De tractaten van Groot-Brittannië met Spanje, in de vorige eeuw gesloten, vergundden aan het eerste rijk eene nederzetting te Belise, tot het vellen en zagen van ver-woud, vermoedelijk onder zoodanige beperkingen als het doel, waarmede zulks was toegestaan, noodzakelijk maak-te; daarentegen was het genoodzaakt zich van de Mos-quitokust terug te trekken, alwaar een belangrijke stam van Indianen zich bevond, die gedurende den oorlog zijn bondgenoot tegen Spanje was geweest. Bij den aan-vang dezer eeuw was een nieuwe staat van zaken ont-staan, en de oorlog tusschen Groot-Brittannië en Spanje op nieuw uitgebroken. Tijdens deze veranderingen en omwentelingen had Groot-Brittannië zijne nederzetting te Belise vergroot en aan deze eene aanmerkelijke uit-gestrektheid van grond toegevoegd; het had zich met de Mosquito-Indianen verbonden en zelfs hun hoofd of Koning op Jamaica gekroond.

Het is ons doel niet, in dit artikel in verdere bijzon-derheden te treden, aangaande de verschillende oorza-ken van het geschil en de veranderingen, die zulks heeft ondergaan. Het zij voldoende te zeggen, dat het hoofd-punt in deze was de uitbreiding, die sedert 1788 aan de nederzetting te Belise gegeven was en die in bezit neming en kolonisatie van de eilanden Reatan en Bona-ca in 1850. Mogten de partijen ter dezer zake niet tot eene beslechting kunnen geraken, dan zoude wellicht bij wijze van arbitrage, in een half uur tijds kunnen wor-den uitgemaakt, of de bedoelde eilanden werkelijk be-hooren tot de Britsche nederzetting, dan wel tot Spaansch Honduras.

De kostbare houtsoorten maken thans de voornaamste uitvoer-artikelen van den staat uit. De meest bekende zijn het mahony- en het rozenhout, de belangrijkste is echter de eerstgenoemde, die eigenlijk Mahogani heet en gespeld te worden, zijnde de *Swietenia Mahogani* van Linnaeus. Wegens zijne grootte en heerlijk gebladerde draagt hij den naam van Koning van het woud, bij wien alle andere boomen van weinig beteekenis schijnen. De dikte en hoogte van den stam, de verre nitgebreidheid zijner takken en de ruimte van den grond, die door zij-ne wortelen wordt ingenomen; zijn alle evenzeer merk-waardig. De groei van dezen boom is uiterst langzaam en ondergaat gedurende een menschenleven, eene bijna onmerkbaar verandering. Men heeft berekend dat er 300 jaren vereischt worden, alvorens hij groot genoeg is om geveld te worden. Men zal zich eenigermate een denkbeeld kunnen vormen van den omvang, dien hij soms kan bereiken, als men weet, dat een stam ter leng-te van 17 voet eene middellijn had van 5 vt. 6 dm., een inhoud van 550 kub. vt., en een gewigt van 17 ton (ruim 17,000 Ned. ff.). Het schoone aanzien, de voor-treffelijke glans, de uitnemende hardheid en de bijzon-dere eigenschap, dat het niet door den worm verteerd wordt, geven aan dit hout eenen eersten rang onder de verschillende houtsoorten. De Spanjaarden en Portuge-zen in Amerika hebben op eene zeer belangrijke wijze het beter geschikt is dan eikenhout; de schors wordt in de geneeskunde gebruikt.

De Mahoganiboom groeit bijna in geheel Honduras, in de valleijen der verschillende stroomen. Evenwel wordt hij het meest gevonden op de lage gronden, lange de rivieren, die in de baai van Honduras uitwateren, en het is ook daar, dat hij tot de grootste ontwikkeling van grootte en schoonheid komt, en dat zich de Maho-ganiwerken bevinden, die de Spanjaarden Cortes noe-men.

Van alle mannelijke bedrijven, zegt Squire, in zijne *Notes on Central America*, is dat van den Mahoga-nihoutveller het wildst van natuur en het meest syste-matisch in uitvoering. Als hij eene plaats voornemen, werkzaamheden uitgekozen heeft, maakt hij een depot voor het opleggen van proviand en voor de bewaring van het hout. Hier heeft hij eene kleine vloot van pitpans, om behoeften aan te voeren en de betrekking te onderhouden met het eigenlijke werk, waarvan de plaats bepaald wordt door den evenwijd en de toe-gankelijkheid der boomen en de aanwezigheid van voer-dingsmiddelen voor het vee, dat tot de werkzaamheden benodigd is. Tot op deze punten is het dierlijk vee noo-dig, de ossen door de digte en ongehande bosschen, de drijven en de ketens en rolwagens met kleine bootje door sterke stroomen of over undiepten te voeren, die met ongelukkige moeite worden te boven gekomen.

In de omtrekken van Belise zijn de mahoganiveller meermal negers, afstammelingen der slaven, die vroeger daar gebruikt werden. Maar in Honduras zijn het hoofd-zakelijk Caraïben, die in werkzaamheid en sterkte de negers overtreffen; zij zijn ook vlugger van begrip en vorderen niet zoo veel zorg en toezigt. Velen vanden komen jaarlijks naar Belise, verhuuren er zich voor het seizoen en keeren na den afloop huiswaarts. handel in dit hout is te Honduras zeer belangrijk; zijn echter niet in het bezit van nauwkeurige opgave dienaangaande. Het is nogtans blijkbaar dat hij te neemt, naarmate de aanvoeren van de eilanden en oosten verminderen, en de vraag om de wereldmarkt vermeerderd. De voornaamste etablissementen zijn te woordig aan de rijken, en zijne takken, aan Aquan, Black, en Patna rixieren. De andere stroom zijn verlaten, wegens de mogelijkheid om het hout te voeren, en het in te schepen op eene opene kust.

Scheepsberigten.

Straat Sunda, doorgezeld.

Datum	Flag.	Namen der Schepen	Gesagvoerder	Van	Datum	Naar
Augustus	5 Engelsch	Jeastimonial	S. Stephens	Shields	22 Maart	Hongkong.
	7 Fransch	Bugadero	H. Gaignoux	Whampoa	7 Junij	Bombay.
	8 Nederlandsch	Sootan Iskander	R. Zoutman		1 Aug.	Batavia.
	— Zwedsch	Helena	Hagstrom	Batavia	7	Stokholm.
	9 Nederlandsch	Henriette	N. Haasbot		8	Thiagar.
	—	Neptunus	Schaapman		—	Amsterdam.
	— Amerikaansch.	Ellen Forster	E. Scudgen	Manilla	10 Julij	Boston.
	—	Ringleader	Mathen	Pochouser	11	Londen.
	— Fransch	Marie Louise	A. Dural	Singapore	15	Nantes.
	10 Amerikaansch.	Quichetop	J. Smith	Ganton	2	Boston.
	—	Reporter	M. Haves	Manilla	15	—

Van Penikien per prauw sampang gez. Kadocn.
250 zakk. rijst. *Lie Tieng*.
Van Bilkton per med. ind. schip *Goalie*, gez. Gian Liangsoej.
1507¹⁰⁰/₁₀₀ pic. rijst. *Retjant en Vinju*.
Van Pausilian per prauw sampang gez. div.
450 zakk. rijst. *Lie Tieng*.
Van Hauk per prauw sampang gez. div.
730 pic. rijst. div. Chinezzen.
Van Tanara per prauw sampang gez. div.
320 pic. rijst. *Ang Hoetj*.
Van Pamauekan per prauw sampang gez. Kalim.
300 pic. rijst. *Lie Djokim*.
Van Bessie per prauw sampang gez. div.
52 pic. rijst. *Lie Had*.
500 zakk. rijst. *Tan Sinag*.
Van Tjellintjeng per prauw sampang gez. div.
280 pic. rijst. *Poon Boen*.
Van Krawang per prauw sampang gez. Karidjan.
200 zakk. rijst. *Lie*.
Van Indramajoe per prauw sampang div.
1132 pic. rijst. div. Chinezzen.
Van Tanara per prauw sampang gez. Djak.
200 pic. rijst. *Tie Kessang*.
Van Pamauekan per prauw sampang gez. Saip.
200 kn. thee. 5 pic. rijst. *Hufland*.
Van Samarang per med. ind. schip *Marianna Antoinette*,
gez. Labett. agt. Kopersmit en co.
2188 ps. balken. 60 do. dood-kist-planken. *Agenten*.
Van Krawang per prauw sampang gez. div.
930 pic. rijst. *Thoo Tjauw en Lim Hong*.
Van Bessie per prauw sampang gez. div.
780 pic. suiker. 1016 do. rijst. div. Chinezzen.
Van Tjeringien per prauw sampang gez. div.
410 pic. rijst. *Oefj Theen en Tjoe Tjajjale*.
Van Cheribon per prauw sampang gez. Dierman.
240 dic. rijst. *Dierman*.
Van Soerabaya per med. schip *Wilhelmina*, gez. Carat.
agt. Kopersmit en co.
500 pic. tin. 1500 do. koffij. 7500¹⁰⁰/₁₀₀ do. suiker. 125 do. rotting.
N. H. M. Lading voor Nederland.
Van Tjicso per prauw sampang gez. div.
220 pic. rijst. *John Pryce en co.*
Van Bessie per prauw sampang gez. div.
400 pic. rijst. *Baira*.

UITVOER

Naar Japan per med. schip *Resident van Sen*, gez. Kramers.
agt. Kopersmit en co.
500 pic. tin. 680 do. sapanhout. 1527¹⁰⁰/₁₀₀ do. suiker. 200 do. rotting.
/8925. — silv. munt. 4 ka. laken. 1 do. casimer. 1 do. tryp.
6 do. tuffchellassen. 10 do. chitsen. 90 ps. calatoerhout. 32 do.
oliphaustonden. 40 zakk. peper. 1/2 sam. noten. 25 zakk. nagelen.
7 statie-vlaggen. 15 zakk. en 90 boes. koffij. 39 kn. lijnwaden. 2
kanonnen. 40 granaten. 29 ps. ribben. 70 planken. 119 coll. div.
goederen. *Gouvernement*.
5/16 m. man. sigaren. uit entrep. *Vaupel en co.*
6 keld. genever. 7 ka. cognac. 4 md. bier. uit entrep. v. d. *Meulen*
en co.
Naar Japan per med. schip *Valparaiso*, gez. Kok.
agt. Tiedeman en v. d. Burg.
380 pic. tin. 500 do. sapanhout. 200 do. rotting. 4 kn. laken. 1
do. polimiet. 1 do. zijde stoffen. 7 do. tuffchellassen. 13 do. chit-
sen. 1 do. roode hamans. 32 oliphaustonden. 49 ps. calatoerhout.
41 zakk. peper. 1/2 sam. noten. 25 zakk. nagelen. 7 statie vlag-
gen. 2 ka. medapoli. 34 do. lijnwaden. 80 boes. en 23 zakk. kof-
fij. 36 krands. suiker. 56 ka. geweeren. 29 troes. touwwerk. 4
kruiken kwik. 232 coll. div. goederen. *Gouvernement*.
8 coll. provision. *Gesag*.
Naar Singapore en Amerika per Am. schip *Hollander*, gez.
Millet. agt. Paine Stricker en co.
280 pic. gomelastiek. *Agenten*.
Naar Nederland via Samarang en Soerabaya per med. schip
Nyverheid, gez. Lange. agt. Paine Stricker en co.
36 ka. manufacturen. *de Weerd Ruyt en co.*
Zijnde aan boord gebleven lading.
207 coll. gouv. goederen. 282 do. manufact. 66 ka. bladkoper. 100
pic. rotting. 300 do. tin. *N. H. M.*
Naar Indramajoe per prauw sampang gez. Dep.
2 ka. chitsen en wit katoen. 2 bu. garen. 10 kn. thee. *Lie Kenghe*.
Naar Cheribon per prauw sampang gez. Bieon.
32 ka. div. koopmanschappen. 3 bu. garen. *Oefj Pekant*.
Naar Muntok per med. ind. schip *Noerfel*, gez. Serb
Oemar bin Abdulla Bangoei.
1620 pic. rijst. v. d. *Hucht*.
Naar Nederland via Samarang en Soerabaya per med. schip
Herman de Ruyter, gez. Feijnt. agt. de
Weerd Ruyt en co.
30 va. specie. 169 coll. manufacturen. *N. H. M.*
50 coll. manufacturen. *Busing Schröder en co.*
4 coll. manufacturen. *Pitoeira Syme en co.*
60 coll. diversen. *Order*.
Aan boord gebleven lading v. Nederland. Zie verdere lading voor
Samarang en Soerabaya. Java-Bode dd. 12 Julij 1856 no. 56.
400 pic. tin. *N. H. M.*
Naar Indramajoe per prauw sampang gez. Satima.
1 kt. zw. katoen. 4 corg. slendangs. 1 ka. misoa. 12 pic. indigo.
Jap Bio.
Naar Indramajoe per prauw sampang gez. Hak.
3 ka. wit katoen. *Lie Had*.
Naar Nederland via Cheribon per med. schip *Loris*, gez.
Hévig. agt. van Ommoren Rueb en co.
75 pic. rotting. 340 do. tin. *N. H. M.*
Naar Indramajoe per prauw sampang gez. Blemen.
1 bl. wit katoen. 1 kt. slendangs. *Tjoe Eng*.
Naar Indramajoe per prauw sampang gez. Nario.
6 ka. glaswerken. 5 do. chitsen. 2 do. slendangs. 5 ka. staal. *Oefj*
Pekant.
Naar Californië via Padang per med. schip *Abelckah*, gez.
Hotchkiss. agt. Paine Stricker en co.
2000 ps. stroo-zakken. 600 do. goenie-zakken. *Agenten*.
Naar Nederland via Soerabaya per med. schip *Panampoen*, gez.
Fulbrun. agt. Kopersmit en co.
20,000 ps. goenie-zakken. *N. H. M.*

Naar Nederland per med. schip *Ternate*, gez. Cars. agt.
van Ommoren Rueb en co.
175 pic. rotting. 48¹⁰⁰/₁₀₀ do. hanceel. 7000¹⁰⁰/₁₀₀ do. suiker. 5140
do. koffij. 468¹⁰⁰/₁₀₀ do. indigo. 74¹⁰⁰/₁₀₀ do. cochenille. 300 do.
tin. 60¹⁰⁰/₁₀₀ do. thees. 15 do. rotting. 17¹⁰⁰/₁₀₀ do. notenmus-
caat. 64 ka. kop. dwitsen. *N. H. M.*
12 ka. diversen. van *Ommoren Rueb en co.*
Naar Nederland via Samarang per med. schip *Siria*,
gez. Mulder. agt. Kopersmit en co.
350 pic. tin. 50 do. rotting. 20,009 ps. goenie-zakken. *N. H. M.*
Naar Bantam per prauw sampang gez. Noeraliem.
3 ka. kramergen. 2 md. aardewerk. 14 ps. naagaren. 2 ka. manu-
facturen. 15 corg. slendangs. 2 ka. sarongs. 78 ps. chitsen. 2
pakken en 1 kt. wit katoen. 4 ka. doeken. 1 do. ginghams. 1
kt. bl. katoen. 1¹⁰⁰/₁₀₀ pic. suiker. 1¹⁰⁰/₁₀₀ do. dadels. 20¹⁰⁰/₁₀₀ do.
gambier. 1 kt. thee. 1600 ps. sp. matten. / 625. — rec. aan
uitten. *Naes Simoeij*.
Naar Nantes per Fr. schip *Sophie Osnard*, gez. Pons.
agt. Suermoudt en co.
140 pic. rotting. 2460 do. suiker. 3050 do. koffij. 12 ka. diversen.
Agenten.
Naar Nederland per med. schip *Neptunus*, gez. Schuurman.
agt. Kopersmit en co.
500 pic. tin. 211¹⁰⁰/₁₀₀ do. rotting. 7000¹⁰⁰/₁₀₀ do. suiker. 5160 do.
koffij. 299¹⁰⁰/₁₀₀ do. notenmuscaat. 100¹⁰⁰/₁₀₀ do. soolie. 2992
ps. koehuiden. *N. H. M.*
Naar Zweden per Zw. schip *Helena*, gez. Hegstrom.
agt. Metzendorff Wilmans en co.
50 legg. arak. 350 pic. suiker. 373 do. padie. *Metzendorff Wilmans*
en co.
40 pic. rotting. 860 do. suiker. *Mathieu en co.*
2165¹⁰⁰/₁₀₀ pic. suiker. van den *Broek en Veecken*.
Naar Singapore per Eng. schip *Rella*, gez. Mc. Kiscook.
agt. MacLaine Watson en co.
10 pic. jap. was. 22 ka. manufact. uit entrep. *Pitoeira Syme en co.*
8 ka. kain pandjungs. uit entrep. *Moermann en co.*
11 ka. lijnwaden. uit entrep. *Anderson Tolson en co.*
200 pic. gomelastiek. *Busing Schröder en co.*
40/m. stroo-zakken. *Agenten*.
1/2 legg. arak. 41 zakk. aardappelen. 152 va. teer. *Hahre en Kinder*.
Naar Muntok per med. ind. schip *Yossaria*, gez. Sech
Abdul Kader bin Salim Baradja.
32 pic. olie. v. d. *Hucht*.
15 pic. katjang. 15 do. ketan. *Sech Achmat bin alouwie Athaf*.
1 kt. well. deken. 1 do. aardewerk. *Sech Said Bussendil*.
3 ka. div. koopmanschappen. *Said Omar Machlar*.
7500 pic. rijst. *Aan boord gebleven lading v. Indramajoe*.
Naar Singapore per Eng. schip *Procurator*, gez. Thompson.
agt. Pitoeira Syme en co.
24 coll. provision. 7304 stav. en 283 boes. ijzer. 720 stukk. spian-
ter. 444 coll. manufacturen. *Agenten*.
20 coll. manufacturen. *Martin Dye en co.*
13 coll. manufact. 13 va. spijkers. 6 kistien. 1830 stav. en 11,378
stukk. ijzer. 2 coll. koopmanschappen. *Mc. Ewen en co.*
Zijnde aan boord gebleven lading van Glasgow.
29 coll. manufacturen. *Order*.
460 ps. sp. matten. *Saman*.
640 ps. sp. matten. *Said Moek bin Sagaf*.
220 ps. sp. matten. *Tan Keng*.
1 kt. mutsen. *Tan Gio*.
Naar Soerabaya per med. ind. schip *Elmest*, gez. *Naes Simoeij*.
1 pakje pergamet. 1 kt. rijst. 2 pic. bontkatoen. 15 do. katjang.
Aan boord gebleven lading van Sambawa.
2030 ps. vloersteen. *Arutken*.
250 roll. touw. 116 pakk. touw. 49 ka. vuurwerk. *Jookim*.
2 dos. stoele. *Munder*.
8 zakk. zaden. *Dummler en co.*
3 coll. ijzerwerk. *Buster Houghton en co.*
40 ka. mudapollamp. *Said alouwie Satrie*.
1 kt. div. kat. goederen. uit entrep. *Sech Awel Bahenan*.
165 ka. cognac. 5 du. kowen. 3 do. ijzerwerken. 10 pic. was. 8
bu. bombazels. 2 kt. flanel. 1 do. wagenlijsten. 1 do. franjes. 2
do. potlood. *Metzendorff Wilmans en co.*
11 corg. bat. doeken. *Hadjie Hassan*.
Naar Cheribon per prauw sampang gez. Keiwar.
10 va. bier. *Abelen Densioen en co.*
Naar Tagal per prauw sampang gez. Silodien.
1 kt. doeken. 1 do. rood katoen. *Tio Tjienheut*.
Naar Cheribon per prauw sampang gez. Sidien.
34 ka. div. koopmanschappen. 1 bl. drills. 3 bu. garen. *Oefj Pekant*.
Naar Nederland via Soerabaya per med. schip *Vijf Gebroeders*,
gez. Teensma. agt. Kopersmit en co.
325 pic. tin. 135¹⁰⁰/₁₀₀ do. rotting. *N. H. M.*
Naar Soerabaya per med. schip *Bato*, gez. Brookamit.
agt. MacLaine Watson en co.
70 pic. rotting. *Suermoudt en co.*
Naar Cheribon per med. ind. schip *Sintang Tiago*, gez. Kohsiong.
9 coll. gouv. goederen. *Gouvernement*.
2 kn. gewigten. 1 kt. laken. 6 md. min. water. *Louran en van*
Walcheren.
1 pak mousselines. 1 pak longclothe. *Adul Wahiet*.
Naar Padang per med. ind. schip *San Seris*, gez.
Sech Moh. bin Salim Bakroso.
Lading van Soerabaya voor Padang.
15 ka. coralen. *Said Hassan Barakoen*.
van Sumanap voor Padang.
250 koj. zout. *Sech Moh. bin Bakroso*.
van Sumanap voor Priaman.
135 koj. zout. *Gesag*.
80 fl. ruikende-olie. *Said alouf Sagaf*.
van Samarang voor Padang.
100 corg. tabak. 8 pic. koperdraad. *Beh Intjes*.
1 kt. sarongs. *Said Hassan bin Abobakar Ydres*.
van Batavia voor Padang.
38 md. aardewerk. 5 ka. sigaren. *Martin Dye en co.*
/2000. — silv. specie. *Said Hassan bin Sagaf*.
58 va. meel. 8 ka. mil. goederen. 1 do. gouv. goederen. *Gouver-
nement*.
11 ka. papier. *N. H. M.*
10 keld. genever. 1 vat wijn. 4 kt. mader. 2 do. anjovia. 1 do.
Hkeur. *Loes*.
2 ka. doeken. *Said Hassan bin Sagaf*.
Naar Nederland via Soerabaya per med. schip *Johannes Alida*,
gez. Veerman. agt. Jacometti en co.
10 va. specie. *N. H. M.* Aan boord gebleven lading v. Nederland.
160 pic. tin. 100 do. rotting. *N. H. M.*
Naar Soerabaya per med. ind. schip *Pinang*, gez. Eng. Goei.
191¹⁰⁰/₁₀₀ pic. tabak. 13 do. koffij. *Aan boord gebleven lading van*
Bahio.

Naar Indramajoe per prauw sampang gez. Bessie.
34 ka. koopmanschapp. 2 do. portwijn. 1 do. bitter. 1 vat hagel.
— vs. boter. 2 keld. anjov. 15 blikk. meel. 2 pic. garen. 1 bl. garen.
Kessler en co.
Naar Cheribon en Pasalongan per med. ind. schip *Pasalongan*,
gez. Lim Ketjiang.
100¹⁰⁰/₁₀₀ blik kruid. 12 kn. wijn. 12 do. cognac. 1 do. provision. 18
md. min. water. 1 kt. lampen. 2 do. kaarsen. 1 do. staalwerken.
John Pryce en co.
20 ka. kopergeld. *O. J. M. v. Adm. en L.*
36 kn. div. koopmanschapp. 500 ps. sp. matten. 3 kn. well. doekp.
19 ka. div. lijnwaden. *Sech Moh. Bafadel*.
1 kt. chitsen. 1 do. sarongs. *Said alouwie Atlas*.
25 ka. div. lijnwaden. *Sech Awel Djwases*.
1 keld. genever. 1 kt. mader. 1 do. wijn. 1 do. provision. 5 md.
min. water. v. d. *Meulen en co.*
2 ka. groelinnen. 1 do. aardewerk. 1 md. provision. 1 kt. laken. 1
pak mousselines. *Lie Kinkok*.
12 va. spijkers. 30 ps. ijzer. 10 lantaarns. 1 kt. glas. 1 kt. bac-
cule. enz. 1 kt. brandspuit. *O. J. M. v. Adm. en L.*
2 kn. bier. genever. 1 kt. diversen. 1 do. glas. 10 va. boter. *Louran*
en van *Walcheren*.
5 va. kruid. *Vaupel en co.*
5 ka. div. lijnwaden. *Sech Moh. Bafadel*.
20 ps. hammen. 10 do. ger. vleesch. 10 va. ges. vleesch. 10 va.
vleesch. 10 do. rolgens. 10 do. saucijzen. 15 ps. kazen. 20 va.
haring. 20 pott. anjovia. *Kopersmit en co.*
1 kt. gouv. goederen. *Gouvernement*.
Naar Nederland per med. schip *Vaste*, gez. Rijken. agt.
Haeger en Schuurman.
800 pic. tin. 100 do. rotting. 4490 do. koffij. 627¹⁰⁰/₁₀₀—13¹⁰⁰/₁₀₀
do. notenmuscaat. *N. H. M.*
Naar Nederland via Tjilatjap per med. schip *Stardette*, gez.
Haasmoot. agt. de Weerd Ruyt en co.
650 pic. tin. 76 do. rotting. *N. H. M.*
voor Tjilatjap.
14202 ps. goenie-zakken. 62¹⁰⁰/₁₀₀ pic. ijzer. *N. H. M.*
50 keld. genever. 20 ka. soep. 10 va. boter. 10 md. bier. *Meek-
mann en co.*
1 kt. bier. 1 do. kramergen. 1 vat wijn. 3 ka. mader. 2 do. gam-
ber. 12 dos. cognac. 3 va. bier. 20 keld. genever. 2 ka. goud.
vruchten. 1 kt. bitter. 1 dos. iakt. 2 ka. provision. 10 va. boter.
v. d. *Meulen en co.*
1 kt. diversen. *de Weerd Ruyt en co.*
1 kt. schoenen. 1 do. koecken. 1 do. vettewijn. 1 pak medieggen.
Landberg Hoesot de Bie en co.
1 md. bier. 1 kt. wijn. 4 do. man. sigaren. 2 do. provision. 1 vt.
boter. van *Riet en ter Gouw*.
1 keld. lijn-olie. 20 va. zwartel. 1 vt. menie. 3 va. pek. 2 pic.
spijkers. *N. H. M.*
1 kt. kantoerbehoefden. 1 do. wijn. 1 do. provision. *Vaupel en co.*
Naar Nederland via Samarang per med. schip *Koophandel*, gez.
Crevecoeur. agt. Suermoudt en co.
350 pic. tin. 125 do. rotting. *N. H. M.*
**Aan- en Uitvoer te Samarang van den 21
tot en met den 31 Julij 1856.**
AANVOER.
Van Sumbawa per med. ind. bark *Loekmadis*, gez.
Sech Sahel bin Abbot bin Sahak.
134 stuks paarden en 13 pic. was. *Gesag*.
Van Nederland over Batavia per med. bark *Mateijer*, gez. P. R. Bok.
De lading van Batavia naar Java dd. 22 Julij 1856 no. 20.
Van Nederland over Batavia naar Java dd. 22 Julij 1856 no. 20.
Nederlandsche, gez. J. Prius.
Zie Uitvoer te Batavia Java-Bode dd. 9 Aug. 1856 no. 64.
Van Nederland over Batavia per med. bark *Zaasvoort*, gez. A. Leyel.
Zie Uitvoer te Batavia Java-Bode dd. 30 Julij 1856 no. 61.
Van Bandjarmassing per med. ind. bark *Bakker*, gez. Moh. Soman.
8345 boes. bindrotting. 15,063 st. matoeken en kadj. matten. *Ga-
zagvoerder*.
8 pic. witte damar en 8 do. was. *Goei Kengoen*.
14 pic. was. *Theo Hengtien*.
7 pic. was. *Gho Hengting*.
51 pic. was. *Order*.
UITVOER.
Naar Batavia per med. ind. bark *Marianna Anthoinette*,
gez. J. G. Labert.
60 do. dood-kist-planken en 2188 bt. balken. *B. Kopersmit en co.*
Naar Poelangan per med. ind. bark *Ellen*, gez. J. Winter.
508 st. balken. *B. Kopersmit en co.*
Naar Zweden over Batavia per med. bark *Helena*,
gez. N. P. Hagström.
2165 pic. suiker. van den *Broek en Veecken*.
Naar Nederland per med. schip *Jacobus Gogardus*,
gez. H. B. C. H. Ruyssch.
795 pic. gouv. tabak. 10,737 pic. gouv. koffij. 44 pic. indigo. 3 pic.
gouv. cochenille en 173 pic. bindrotting. *N. H. M.*
1 kt. gember. *Hardijk*.
15 kn. gebangan water. *Huizenmeester*.
Naar Nederland over Batavia per med. bark *Bellatrix*,
gez. A. P. Sandberg Jr.
8410 pic. gouv. koffij en 25 pic. bindrotting. *N. H. M.*
3 ka. gember. *Hardijk*.
Naar Nederland over Soerabaya per med. bark *Mateijer*,
gez. P. R. Bok.
16 kisten. *Huizenmeester*.

**Aan- en Uitvoer te Samarang van den 28
tot en met den 29 Julij 1856.**

AANVOER

Van Batavia en Samarang per med. ind. bark *Andon*, gez.
Eugenholts. agt. *de Weerd Ruyt*.
Zie Uitvoer te Batavia Java-Bode dd. 9 Aug. 1856 no. 63.
Van Liverpool via Batavia per med. schip *Hennetwaard*, gez.
A. Loes. agt. Fraser Eaton en co.
Zie Uitvoer te Batavia Java-Bode dd. 23 Julij 1856 no. 59.
Van Batavia per med. ind. bark *Judal Karim*, gez. Abdul
Rachman Sedik. agt. *Gesag*.
Zie Uitvoer te Batavia Java-Bode dd. 23 Julij 1856 no. 59.
Van Samarang per med. ind. bark *Amahatallaris*, gez. Sech
Achmet Bantok. agt. *Gesag*.
14 coll. lavender, glas en aardewerk. van *Loewen en co.*
20 coll. manufacturen, hetik goederen en kramergen. *Keruel en co.*
20 menden seltwater. *Deelmann*.
16 coll. lijnwaden. *Adam en co.*
6 coll. manufacturen en div. goederen. *Order*.